

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.—20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V spravi prejemov mesečno . . . 170

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEK

Ilustrati:

Enostolpna petlitrata (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . " 15 "
za trikrat . . . " 13 "
za večkrat primeren popust.

Poročna oznaka, zabavne, osmislne itd.:
enostolpna petlitrata po 2 v.

Poslano:

enostolpna petlitrata po 40 v.

Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vojak red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Vojska z Rusi.

**MIR JUŽNO OD TARNOWA IN V
SREDNJIH KARPATIH. — NAŠE ČE-
TE NA USZOŠKEM PRELAZU SE NE-
KOLIKO UMAKNILE PRED SOVRAŽ-
NO PREMOČJO.**

Dunaj, 2. januarja. Uradno se po-
roča:

Splošen položaj je neizpremenjen.
Po ljutih bojih zadnjih dni južno
od Tarnowa in v srednjih Karpatih je
nastal prehodni mir.

Na uszoškem prelazu se bojujočo
skupino smo pred premočnimi sovraž-
nimi silami pomaknili nekoliko nazaj
od grebena.

Namestnik načelnika generalnega šta-
ba pl. Höfer, fml.

NAPREDOVANJE NAPADOV VZHOD-
NO OD BZURE IN RAWKE.

Berolin, 2. januarja. Veliki glavni
stan poroča:

Na vzhodnopruski meji je položaj
neizpremenjen.

Vzhodno od Bzure in Rawke so na-
ši napadi pri deloma ugodnem vreme-
nu napredovali.

Na Poljskem, vzhodno od Pilice, ni
nobene izpremembe.

Najvišje armadno vodstvo.

× × ×

RUSKI POIZKUS PRODRETI NAŠO
BOJNO ČRTO PONESREČEN. — NAŠE
ČETE UNIČILE EN RUSKI BATALJON.

Dunaj, 3. januarja. Uradno se poroča:
Ponovni poizkusi sovražnika, da bi prodrl
našo bojno črto zahodno in severozahodno
od Gorlic, so se zopet izjalovili s težkimi
izgubami za Ruse.

Med temi boji, ki so trajali cel dan,
so naše čete v naskoku zavzele neko vi-
šino južno od Gorlic, za katero so se vr-
šili hudi boji, uničile sovražni bataljon,
ujele enega štabnega in štiri nižje častnike
ter 850 mož, zaplenile dve strojni puški,
tudi sovražnikov aeroplan, ki je bil izstre-
ljen, spada k plenu.

Na ostali fronti ni nobenih dogodkov.
Namestnik načelnika generalnega štaba
pl. Höfer, fml.

NEMCI VZELI VAŽNO RUSKO OPI-
RALIŠČE. — IZMIŠLJENA POROČI-
LA O RUSKIH USPEHIH PRI INOW-
LODZU.

Berolin, 3. januarja. Veliki glavni
stan poroča: Na vzhodnem Pruskem in
na severnem Poljskem ni nobene iz-
premembe.

Na Poljskem zahodno od Visle se
je posrečilo našim četam po večdnev-
nem trdem borenju vzeti posebno moč-
no opiralnišče ruske glavne postojanke
Borzymow in pri tem ujeti 1000 Rusov
ter zapleniti šest strojnih pušk. V treh
nočnih napadih so skušali Borzymow
zopet osvojiti. Njihovi napadi so bili
z velikimi izgubami odbiti.

Tudi vzhodno od Rawe naš napad
počasi napreduje.

V ruskih poročilih večkrat omenje-
ni ruski uspehi pri Inowlozdu so eno-
stavno izmišljeni. Vsi ruski napadi v
tem kraju so bili z velikimi izgubami
za Ruse odbiti in se včeraj niso več po-
novili.

Sicer je položaj vzhodno od Pilice
neizpremenjen.

Najvišje armadno vodstvo.

× × ×

NEMCI SE PRIPRAVLJAJO NA
OBLEGANJE VARŠAVE.

Vojni poročevalci ruskih listov poro-
čajo, da se Nemci že pripravljajo na oble-
ganje Varšave. Na poti proti Varšavi je
večje število 42 cm topov. Nemci so od
Varšave oddaljeni le še 25 milj. O Soha-
čevu se poroča, da je mesto, ključ ruskega
desnega krila, popolnoma porušeno. Ru-
ske pozicije ob Bzuri in Rawki so vsled
neprestanih nemških napadov ogrožene.
Ruski poročevalci cenijo nemške in av-
strijske čete, ki operirajo proti Varšavi,
na milijon mož in v le malodušnih besedah
izražajo nado, da bo Varšava tej premoči
lahko kljubovala.

ITALIJANSKI GENERAL PREROKUJE
ZMAGO.

Milan, 3. januarja. General Angelo
Gatti, vojaški strokovnjak lista »Corriere
della Sera«, prorokuje v svojem božičnem
članku zmago avstrijskemu in nemškemu
orožju. Preden bo pa padla odločitev, se
bo še veliko zgodilo. Konstatirati se mora,
da Rusi avstrijsko armado napadajo z ve-
liko močnejšimi silami kot nemško, ker
smatrajo, da je slabejša.

VAŽNOST REKE BZURE.

Berolin, 3. januarja. »Tägliche
Rundschau« poroča iz Peterburga: Ka-
kor izvaja »Nowoje Vremja« v svojem
tedenskem poročilu, obstoji največja in
edina premoč Nemcev v Hindenburgovi
višini sposobnosti manevriranja in v nji-
hovih hitrejših sredstvih. Dokler se ne
razvije nemški manever, se doseže
uspeh s hitrostjo. Šele ko Nemci po-
polnoma izvedejo svoje manevre, se
lahko nadajuje boj z enakim orožjem.
Ne da se tajiti, da so v zadnjih dneh

Hindenburgova premikanja dosegla vi-
šek delovanja. S svojo hitrostjo so do-
segli Nemci frontalno stališče, kjer
so naleteli na trdovraten odpor. Izpre-
memba vojnega položaja bi bila mogo-
ča le iz dveh vzrokov: prvič, če bi Nemci
podvzeli rove, nepričakovane mane-
vre, drugič, če bi se moč Hindenburgove
ofenzive oslabil s tem, da bi moral
del svojih čet poslati kam drugam.
Kljub velikim težočam Nemci ne opu-
ste boja proti ruskemu središču. Zdi
se, da hočejo energično razrgati zveze
med ruskim desnim vzhodnopruskim
krilom in ruskim središčem na Polj-
skem. Da izpeljejo ta načrt, morajo v
otovo noset reke Bzura.

POLOŽAJ V POLJSKEM KRALJESTVU.

»Gazeta Krakowska« iz Kodanija, 1.
januarja: V petrogradskem listu »Ruskoje
Slovo« se nahaja vest o položaju v petro-
gradskem okraju: V poljskem kraljestvu
vlada lakota in beda, ki jo povečuje še
pomanjkanje premoga in petroleja. Vašča-
ni nimajo niti lojevih sveč. Večere morajo
prebiti v temi in celo premožni veleposest-
niki si ne morejo niti za četrt ure privo-
ščiti luči. Polja in travniki so pohojeni.
Topništvo in tren sta ceste čisto uničila.
»Kmalu pomrjemo vsi od lakote«, pravijo
vaščani.

RUSKI CAR PRI ČETAH NA FRONTI.

Peterburg, 3. januarja. (Kor. urad.)
Car si je ogledal pri svojem bivanju na
fronti veliki glavni stan generalissima in
je sprejel poročilo o vojnih operacijah.
Nato se je podal k četam, kjer je tistim
vojakom, k iso se najbolj odlikovali, raz-
delil častne znake. Car se je različnim čet-
am zahvalil za izvršeno vojaško službo.
Ko je še sprejel poročilo poveljujočega
generala severozahodnih armad, general-
nega adjutanta Rusky-ja, je zapustil
fronto.

× × ×

NOVICE IZ LVOVA.

Po »Wiedeńskemu kuryerju Polskemu«:
Prezident mesta Lvoja, ki biva na Dunaju,
je dobil od svojega zastopnika dr. Rutow-
skega sporočilo, da živi sedaj v Lvovu
40.000 meščanov, med njimi nekdanji pre-
možni ljudje, vsled dražine in pomanjka-
nja zasluzka v največji bedi.

Drugi viri pripovedujejo, da je Llov
zdaj velika bolnica. Ker hočejo Rusi pred
rusko javnostjo skriti presenetljivo množi-
co ranjenih vojakov, jih kopičijo po 38
lvovskih bolnicah. Tramvaj uporabljajo iz-
ključno za prevažanje ranjencev. Kavarne
in restavracije so po večini zaprte. Tudi
življenje po ulicah napravlja žalosten vtis.

Zvečer se tiho vrše pogrebi umrlih vo-
jakov.

»Viedeńské Noviny« so izvedele od
ubežnikov iz Lvoja, da so varnostne raz-
mere v Lvovu zdaj jako neugodne. Ruski
uradi so sicer izdali jarklas, da bo vsakdo,
kogar zasačijo pri tatvini, kaznovan s
smrtjo. Toda tatvine trajajo kljub tej za-
preditvi dalje in tatove je treba iskati pred
vsem med ruskimi vojniki. Za policijskega
ravnatelja so Rusi imenovali nekoga Ša-
nerja, ki je bil poprej v Lvovu komisar, a
je moral v začetku leta 1914. radi velikih
dolgov bežati na Rusko. Ta človek je se-
daj gospod nad življenjem in smrtjo Lvo-
vskega prebivalstva. Kot pripovedujejo
lvovski ubežniki, je eno izmed njegovih
opravil tudi to, da spravi svoje upnike na
varno. Policijsko službo so dali Rusi tudi
gotovemu številu ljudi, ki so bili svoj čas
obdolženi špionaže. Razmere v Lvovu so
vsled tega jako neprijetne, trgovina stoji,
le trgovci s platnom in perilom delajo še
dosti dobro kupčijo. — »Wiedeński kuryer
Polski« je objavil med drugimi podrob-
nostmi, da morajo biti vse kavarne zaprte
ob 10. zvečer. V neki kavarni igra orke-
ster, sestavljen iz članov mestnega gleda-
lišča. Lastnikom kavarn in restavracij je
prepovedano prodajati alko-
hol; nekateri so bili radi prekršitve tega
že strogo kaznovani. Tako so bili nekateri
kaznovani na tri mesece ječe, drugi zopet
za isti prestopok h kazni 4000 rubljev.

× × ×

BOJI V KARPATIH.

Munkacs. Pri Alsoverezke so imeli
Rusi velike izgube. Naš sunek v bereskem
komitatu z vidnim uspehom napreduje ta-
ko da vozijo tukaj že tudi vojaški vlaki.

POPOLEN NEUSPEH POLJSKE LEGIJE
V RUSIJI.

Veliki knez Nikolaj Nikolajevič je na-
ročil poljskemu veleposestniku Govczye-
skemu, naj sestavi legijo poljskih prostov-
oljcev 50.000 mož, a priglasilo se je le
200 prostovoljcev.

× × ×

IZPREMEMBE V NEMŠKI GENERALI-
TETI.

Berlin, 3. januarja. (Kor. ur.) Wolf-
ov urad poroča: Generalni polkovnik pl.
Moltke se imenuje, dokler bo trajalo mo-
bilno razmerje, za načelnika nadomestne-
ga generalnega štaba armade; general pe-
hote baron Manteuffel se odpokliče kot
načelnik nadomestnega generalnega štaba
armade in se imenuje za nadomestnega
poveljujočega generala 14. armadnega
zboru.

× × ×

LISTEK.

Naši lantje v Galiciji.

Poveljstvo nadomestnega bataljo-
na 17. pešpolka nam je prepustilo pi-
sno polkovnega adjutanta, odposlano
dne 14. decembra 1914, gospodu pol-
kovniku baronu Stillefriedu.

Pismo navezuje na našo protiofen-
zivo v Karpatih in se prilično glasi:

Velepoštovani gospod polkovnik!
Danes imamo končno zopet par ur
počitka. »Železna divizija« se je zopet
sijajno obnesla. V neprestanih nadvse
napornih pohodih smo prodirali iznad
Eperjesa čez Bartfeld v smeri proti
Novemu Sandecu. Mnogokrat smo ko-
rakali po gorskih pešpotih, koder nas
niti poljske kuhinje niso dohajale, pre-
nočevali smo pod milim nebo, izvrše-
vali obkoljevalne manevre in napade z
boka ter na sovražnika tako pritiskali,
da se je pričel v največji naglici umi-
kati.

Naša divizija je bila dobila popol-
noma samostojen nalog, ki ga je sijaj-
no izvršila. Prvi je bil v Novem Sande-
cu tretji bataljon 17. pešpolka z oddel-
kom strojnih pušk. Prebivalstvo nas je
sprejelo kar najbolj priščno in nas ob-

darovalo s šopki. Naslednjega dne je
skozi mesto korakala vsa divizija. Nas
vse, ki smo bili prebili toliko vsako-
vrstnih naporov in težav, je priščni
sprejem od strani prebivalstva iznova
poživil. Moštvo vrši naravnost nadčlo-
veško delo in reči treba, da bo zgodovi-
na sama to delo pač težko kdaj primer-
no ocenila.

Naše napredovanje v zvezi z za-
vestjo, da podimo sovražnika pred se-
boj, nas navdaja s čim večjim pogu-
mom.

Slovenski pionirji rešili 440 vojakov nem-
ške Hindenburgove armade.

Slovenski pionir nam piše s severnega
bojišča dne 19. decembra:

Bilo je dne 4. septembra pri Jožefo-
vem na Ruskem. Naša stotinja je bila pri-
deljena nemškemu koru. Bilo je levo krilo
tega kora, ki se je bojeval pred Lublinom
pri naši armadi. Par dni poprej smo na-
pravili most čez Vislo, ki je malo večja
kakor Drava. Kar dobimo dne 4. septem-
bra povelje, da moramo most podreti, ker
se sovražnik približuje. Ko smo bili s po-
diranjem mostu gotovi, prikoraka naen-
krat na nasprotni breg še 400 nemških vo-
jakov. K sreči smo še imeli 4 ruske lesene

ladje, in hitro smo jadrali na ono stran.
Ker so bile ladje slabe, smo morali Nemce
dvakrat čez Vislo voziti. Seveda so hoteli
prvikrat vsi v čolne, ker so bile kroglice iz
ruskih topov vedno bližje. Ko smo pa
drugokrat čez reko peljali, so že padale
kroglice blizu nas v vodo. Jaz sem bil na
krmilu. Nekaj metrov od mene je padla
granata, da sem bil ves moker. Hvala
Bogu, da je bila voda globoka 5 metrov.
Ruska granata nam ni nič škodovala, nam-
reč se je na dnu Visle razpočila. Tako
smo srečno nemške vojske čez vodo spravi-
li. Bili so nam zelo hvaležni, nam avstrij-
skim pionirjem. Nemški častniki so nas
obdarovali s cigaretami.

Kmalu nato pa smo se umaknili na
hrib, v okope. Naenkrat zagledamo krde-
ce vojakov bežati proti bregu, kakor po-
prej onih 400 Nemcev. Hitro pogleda po-
ročnik skozi daljnogled in spozna, da so to
nemški vojaki. Poveljnik pravi: Delo je
zelo nevarno, pa junaško! Fantje, izkažimo
se, da smo hrabri avstrijski pionirji! Kdo
hoče prostovoljno te Nemce rešiti s čolni?
Priskočilo je 12 pionirjev k poročniku in
so leteli kolikor so jih noge nesle proti
vodi in že so se peljali čez Vislo. Kar opa-
brabre pionirje. Začela je strašno strelati
zi ruska artiljerija na drugem bregu naše
na naše vrle junake. Kakor toča so padali
šrapneli in granate okoli njih. S hriba smo
opazovali to junaško igro. Kar strmeli sem

in prosil Boga, da bi rešil moje tovariše iz
tega strašnega položaja. Bil sem uslišan.
Komaj so se pionirji in Nemci pripeljali na
našo stran, že so bili kozaki pri vodi na
oni strani. Do solz ginjeni so se nemški
vojaki od veselja nam zahvaljevali, da smo
jih rešili smrti, ali ruskega ujetništva.
Nemcev je bilo 40 mož. Čez tri tedne je
bilo onih 12 pionirjev, ki so rešili Nemce,
obdarovanih s srebrnimi kolajnami prve
vrste. Bilo je devet Slovencev in pa 3 Nem-
ci. Cela naša pionirska stotinja je bila po-
hvaljena od nemškega kornega poveljnika
in od našega presv. cesarja, da smo rešili
440 nemških vojakov iz tako nevarnega
položaja.

Slike iz vojne.

Božična drevesa na grobovih. — Tajnostna
luč.

Ob grobu huzarskega polkovnika
Muhra stoje častniki odkritih glav in ga-
njeni gledajo, kako je velika ljubezen ta
grob okrasila. Obdaja ga široka, štiri-
voglata lesena ograja; zvesti huzarji so
svojemu polkovniku iz desk napravili prav
nagrobni spomenik. Velika napisna deska
obsega njegovo ime, službeni čin, uvrstitev
in dan njegove junaške smrti. Napis štiti
šotor iz smrečja. Tudi grob pokriva bo-
žična drevesca in jelkine veje. Poleg je

RUSKI ČASOPISI NE POROČAJO VEČ O POLOŽAJU NA POLJSKEM.

Kodanj, 3. januarja. Rуска časopisna poročila o položaju na Poljskem so zadnje tri dni izostala. Po zadnjih poročilih so Nemci obnovili svoje ljute napade proti ruskim črtam. Varšavo je del civilnega prebivalstva zapustil.

NEMSKI VOJNI UJETNIKI V SIBIRIJI.

Frankobrod. »Frankfurter Ztg.« poroča iz Stockholma, da so skoro vse nemške vojne ujetnike v Rusiji transportirali v Sibirijo ter jih nastanili v vojašnicah in barakah, kjer jih bodo uporabili za zgradbe novih cest.

GOJENCI MOSKOVSKE VOJNE ŠOLE POVIŠANI ZA PRAPORŠČAKE IN POSLANI NA FRONTO.

Basel, 2. januarja. (Kor. urad.) »Baseler Nachrichten« poročajo, da je car Nikolaj potom brzovjavke vojnega ministra na ravnatelja vojne šole v Moskvi odredil, da se šolo obiskujoči mladi plemiči nemudoma povišajo za praporščake in pošljejo na fronto.

NA RUSKEM BI RADI DVIGNILI HRABROST VOJAKOV.

Kodanj, 3. januarja. Posebni poročevalec »Berlinske Tidende« poroča iz Petrograda: V južni Rusiji se vedno bolj razširja gibanje, ki ima namen nagniti vlado do tega, da bi ukrenila potrebne korake, ki bi vojaškemu oblastem po sklepu miru omogočile, da bi se najhrabrejši vojaki imenovali za samostojne državljane. To odlikovanje bi bilo namenjeno samo omejenemu številu vojakov t. j. samo takim, ki bi pokazali prav posebno neustrašenost in pogumnost. Poleg hrabrostne svetlinje naj ti vojaki dobe v dar, če so kmečkega stanu kos zemljišča, če so iz mesta pa samostojno delavnico, trgovino itd. v smislu njihovega poklica oziroma izobrazbe. Ta ideja ima mnogoštevilne pristaše med premožnimi krogi.

RUSKI DRŽAVNI DEFICIT.

Kodanj, 3. januarja. (K. u.) Iz Petrograda se poroča: Vodja kadetov Šingarov nadaljuje v »Rječi« z dne 24. decembra 1914 svojo kritiko o ruskem proračunu. Poudarja, da iz proračuna ni razvidno, iz katerega vira se pokrivajo vojne tekoče potrebščine. Deficit za leto 1914. znaša brez vojnih stroškov 1225 milijonov mark, četudi so se državni izdatki prikrajšali za 672 milijonov mark. Odpad dohodkov od zganja se skuša pokriti z zvišanjem drugih davkov. Vse nade se stavijo na nameravano povišanje nad eno milijardo mark. Toda tudi ta naredbenim potom uvedena povišanja po mnenju finančnega ministrstva ne bodo vstanu upostaviti ravnotežja v proračunu. Šingarov je mnenja, da je finančni minister previsoko cenil pričakovane dohodke, ker se vojna čuti na vseh poljih v ostrem padanju dohodkov. Eno je na vsak način gotovo: Četudi bodo dohodki odgovarjali proračunanim vsotam, bo primanjkljaj tudi v proračunu prihodnjega leta neizogiben.

REAKCIJA NA RUSKEM.

Iz Kodanja se poroča, da je »Reč« poročala, da so bili liberalni listi »Russkoe Slovo«, »Utro« in »Rossija« kaznovani z globo 3000 rubljev. »Russkoe Slovo« je prineslo članek o umrlem ruskem naučnem ministru Kassu

in napadalo njegovo reakcijsko politiko.

NA RUSKEM ZAPIRAJO UREDNIKE.

Kodanj, 2. januarja. (Kor. urad.) Petrograjski »Herold« od 11. (24.) dec. poroča, da je bil urednik »Litavskih Izvestij«, Julij Schimont, v Vilni zaradi nekega članka, ki ga je priobčil njegov list, obsojen na dva tedna trdnjavskega zapora.

BREZPOSELNOST NA RUSKEM.

Kodanj, 2. januarja. (Kor. urad.) »Rječ« od 24. decembra priobčuje dopis iz Vilne, da je samo tam brez beguncev 2518 brezposelnih ljudi, v celi guberniji pa 5296.

Nadvojvoda Franc Salvalor o cesarju.

Berlin, 3. januarja. »Nationalzeitung« objavlja razgovor z nadvojvodo Franc Salvalorjem o organizaciji bolniške postrežbe. Tekom razgovora je dejal nadvojvoda: Vlada se počuti izvrstno. Res prav čudno! Tek ima izvrsten in sploh je zdravje vladarjevo boljše nego kdaj. Od četrte ure zjutraj sedi za mizo, kakor poprej, in rešuje vladarske posle. Vlada je samoočebno umevno resen, vendar pa tako miren in tako trdno zaupa v Boga in zmago, da je res čudovito. »Mi moramo vztrajati,« pravi cesar, »in bomo tudi z božjo pomočjo vztrajali.«

Sv. oče in cesar Viljem.

Berlin, 2. januarja. (K. u.) Wolf-fov urad poroča: Veliki glavni stan. Med cesarjem Viljemom in papežem Benediktom sta se včeraj izmenjali naslednji brzovjavki:

»Njegovemu Veličanstvu Viljemu I., nemškemu cesarju. V zaupanju na čustva krščanske ljubezni do bližnjega, ki prevečava Vaše Veličanstvo, prosimo Vaše Veličanstvo, da konča to nesreče polno leto in otvori novo z dejanjem cesarskega velikodušja na ta način, da Vaše Veličanstvo sprejme naš predlog, da bi se med vojujočimi se državami izvršila izmenjava onih vojnih ujetnikov, ki jih je smatrati kot nesposobne za nadaljno vojaško službo. Papež Benedikt XV.«

»Njegovi Svetosti papežu, Rim. Zahvaljujoč se za brzovjavko, mi je srčna potreba zagotoviti, da ima predlog Vaše Svetosti, da se omili usoda za nadaljno vojaško službo nesposobnih vojnih ujetnikov, vso mojo simpatijo. Čustva krščanske ljubezni do bližnjega, ki so narekovala ta predlog, popolnoma odgovarjajo mojim lastnim prepričanjem in željam. Viljem.«

Francoska admiralska ladja »Courbet« in podmorski čoln »Bernoulli« potopljeni.

Dunaj, 3. januarja. Iz popolnoma zanesljivega italijanskega vira izve »N. W. Tagblatt«, da se je francoska admiralska ladja »Courbet«, katero je v otantski cesti zadel torpedo avstrijskega podmorskega čolna »U XII«, pred Valono potopila. Francoski admiral in večji del posadke se je rešil na drugo ladje.

Francoski podmorski čoln »Bernoulli« se je tudi potopil.

× × ×

Francosko admiralsko ladjo »Courbet« smo že opisali, ko smo poročali o hrabrem činu našega podmorskega čolna.

Francoski podmorski čoln »Bernoulli« je pripadel skupini 16 enako močnih in enako oboroženih podmorskih čolnov, ki so bili spuščeni v morje od leta 1910 do 1913; so tedaj najmodernejšega tipa. Čoln je bil 51 metrov dolg, 5 metrov širok in 3 metre globok. Oborožen je bil s sedmimi cevmi za torpede. Imel je 840 konjskih moči in 550 ton. Posadka je znašala 24 mož. Pod vodo je znašala hitrost čolna 15,4 km na uro, prevozil pa je lahko 1400 milj (2590 km), ne da bi bilo treba pristati.

Vtis ameriške note na Angleškem.

Rotterdam, 3. januarja. Nota ameriške vlade Angliji, v kateri se zahteva, da angleška mornarica boljše ravna z ameriško trgovino, je napravila na Angleškem jako neugoden vtis. Iz angleških časniških poročil izhaja, da je nepričakovan, energičen nastop Združenih držav angleške vladne kroge presenetil in vznevoljil. Posebno se kritizira v noti trditev, da Anglija nosi krivdo na pešanju trgovine in industrije. Kljub temu se pa iz prijaznega tona cele note sklepa, da Amerika ne bo delala proti zaveznikom in upajo, da se bo cela zadeva dala mirno poravnati. Temu nasproti pa dokazujejo washingtonske brzovjavke, da je splošno mnenje v Ameriki pritrdilo Wilsonovi noti. Energični vladni nastop se v splošnem odobruje. »Morningpost« piše: Odlični zastopniki so v našem listu izvajali, da je Anglija v zadnjem času svoje prejšnje prijazno ravnanje nasproti ameriškim stanovom čisto izpremenila. Ravno angleška politika je odgovorna za opešanje ameriške industrije. — Wilson sam je izjavil v nekem pogovoru, da ameriška nota ni nobena grožnja Angliji, vendar pa tudi demokratična stranka odobruje vladni nastop v interesu časti Zedinjenih držav.

AMERIKA IN ANGLIJA.

Washington, 3. januarja. (Kor. ur.) Ridder piše v državnem listu: Poročilo o stališču, ki so je zavzeli Angleži glede na protekte Združenih držav, ni tako, kakor smo pričakovali. Angleži očitno žele, da se izognejo odgovornosti. Pet mesecev smo prenašali, da je kršila Anglija naše pravice. Dovolj je. Zahtevamo svojo pravico in ne želimo čakati, dokler se Veliki Britaniji dopade, da nam jih podeli.

Boji na zahodu.

Napredovanje na celi črti v Argonih. — Francozi obstreljujejo kraje za nemško fronto.

Berlin, 2. januarja. Iz velikega glavnega stana poročajo: Sovražni napadi proti našim postojankam ob peščeninah severno od Nieuporta so bili odbiti.

V Argonih so naše čete zopet na celi črti napredovale. Ljuti francoski napadi severno od Verduna kakor tudi proti črti Ailly — Tpremont, severno od Commercy, so bili s težkimi izgubami za Francoze odbiti; tri častnike in sto Francozov smo ujeli. Našim četam se je pri tem posrečilo popolnoma za-

vzeti Bois Brulé, za katerega so se vršili ljuti boji.

Manjši boji jugozahodno od Saarbura so imeli uspeh, kakor smo že leli.

Francosi zadnji čas sistematično obstreljujejo kraje za našo fronto; v bivališču neke naših divizij se jim je posrečilo, da so ubili 50 prebivalcev.

Francoska uradna poročila so poročala, da so Francozi v vasi Steinbach korak za korakom prišli naprej. V Steinbachu nismo niti ene hiše izgubili. Vsi francoski napadi na vas so bili odbiti.

Najvišje armadno vodstvo.

Artillerijski boji na celi črti.

Berlin, 3. januarja. Iz velikega glavnega stana se poroča: Pred Westende se je včeraj pojavilo v spremstvu toprednih čolnov nekaj sovražnih ladij, ne da bi streljale.

Na celi zahodni fronti so se vršili artiljerijski boji.

Infanterijski napad sovražnika se je izvršil le severozahodno od St. Menhoulda, bil pa je s težkimi izgubami za Francoze odbit.

Najvišje armadno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Genf, 3. januarja. Francoski generalni štab je objavil 1. t. m. sledeče poročilo: Od morja do Reimsa so se vršili skoro izključno le artiljerijski boji. Sovražnik je brezuspešno obstreljeval vas St. Georges kakor tudi neko belgijsko utrdbo južno od Dixmuidna. Med La Bassée in Carency, med Albertom in Roye in v okolici Verneuila in Blanc Sablona blizu Craonelle se je končala kanonada v našo korist. Na zadnje imenovani točki smo razstrelili nemške utrdbe. V okolici Perthesa in Beau Sejourja smo ohranili pridobitve z dne 30. decembra. Severozahodno od Thirey so izvedli Nemci šest protinapadov, ki so bili vsi odbiti. Naši letalci so obstreljevali kolodvore v Metz in Arnaville. V Steinbachu smo prodirali dalje. Naša artiljerija nadkriljuje sovražnikovo.

Ob 11. uri ponoči je bilo izdano sledeče poročilo: Dosedaj še ni došlo nobeno poročilo s fronte o današnjem dnevu.

Novi francoski napadi v Alzaciji?

Genf, 3. januarja. Neki tukajšnji list je dobil od poučene strani poročilo, da bo nova francoska armada, ki je bila sestavljena v Parizu, poslana v Alzacijo, kjer namerava Joffré velik napad.

Kodanj, 3. januarja. Pariški listi poročajo, da se je na celi fronti v Vogezih pričela velika bitka. Daleč v Švico se čuje grmenje topov. Neki francoski letalec je letel čez Mühlhausen, da bi poizvedel za nemške postojanke, pa so ga Nemci izstrelili. To poročilo se najbrže nanaša na boje v gornji Alzaciji, katere v Parizu očitno pretiravajo.

Slabo vreme v Flandriji.

Basel, 3. januarja. Francozi in Angleži silno tožijo radi neznosnih vremenskih nepravil, ki ovirajo vsako večjo operacijo. Vojaki morajo prestajati strašne težave in število bolnih narašča v nedoglednost. Zveze so marsikje pretrgane, večje akcije niso nikjer mogoče. Artiljerija vodi le manjše navidezne dvoboje in infanterija započne le tu in tam kak majhen boj, kakor na primer pri Nieuportu in Dixmuidnu.

grob ritmojstra pl. Szantay, tudi bogato okrašen z božičnimi drevesci. Pod jelkami na griču pri Limanovi leže dragocena božična darila.

Nazajgrede mi je pripovedoval neki stotnik, ki je z nami obiskal omenjena grobova, o častniških pogrebih na bojnem polju. V pero mi je narekoval naslednji dogodek, ki ga je bil sam doživel začetkom vojne:

Začetkom septembra smo se borili v okolici Falkensteina in Einsiedla v Galiciji. Kraja ležita nekje blizu Lvova. 8. septembra je polk napadel Ruse, ki so bili v Einsiedlu, vendar v kraj sam ni mogel prodrati. V tem boju je padel ogrski častnik, nadporočnik Šinsky. Častnikom je bilo neizmerno hudo, da niso mogli svojemu tovarišu izkazati vsaj zadnje ljubezni in pokopati njegovega trupla, ki ga nikjer niso mogli najti.

Isto noč je bilo sklicano moštvo padlega nadporočnika in neki častnik jih je ogovoril: »Fantje, kdo bi se upal iti z malo četo še nocojsnjo noč do vasi in poiskati truplo našega ubogega nadporočnika?«

Vojaki so bili takoj pripravljeni. Mala četa je odšla kot patrolja in se šele proti jutru vrnila vsa izmučena. Kljub vsemu trudu in prizadevanju nadporočnika niso našli. Častniki so sedaj opustili misel, da bi pokopali svojega tovariša. Najbrže so ga že bili pokopali Rusi. Prihodnji dan in v noči od 9. na 10. septembra je polk dobil povelje, da Einsiedel z naskokom osvoji. Proti polnoči smo izvedli naskok in vrgli Ruse iz vasi. Sovražnik se je umaknil da-

leč nazaj, polk pa je imel ostati čez noč v vasi.

S svojimi tovariši se odpravim skozi vas. Noč je temna, da se ne vidi pedi pred seboj. Vas je kakor izumrla, vse hiše prazne, vsa okna temna, nikjer žive duše. Na glavni cesti rišejo v temo bele pike le častniške električne žepne svetilke. Svetilke so kakor veše, častniki imajo v rokah pripravljene revolverje.

Ko gremo tako po cesti, se nam zdi, kakor bi v nekem oddaljenem oknu svetila luč. Naši ne morejo biti, ker v ono smer še niso bili prodri. So-li morda prebivalci? Nemogoče. Od tu so že davno vsi pobegnili in odgnali celo živino. Biti morejo edinole Rusi, morda mala, zaostala četa. Takoj poskrbimo za kritje in se z revolverji v rokah, moštvo v rojni črti, tiho in previdno bližamo razsvetljenemu oknu. Bližamo se bolj in bolj. Čudno se nam zdi, da je luč tako močna; to mora biti več nego navadna luč, a požar tudi ni.

Po prstih dospemo do okna in pogledamo skozenj. Bila je velika soba — morda šolska soba, morda urad. Na sredi velike, črne pregrnje oder, okrašen s šopki jesenskih cvetk, krog odra pa šest debelih, gorečih sveč. Med svečami na odru: nadporočnik Šinsky. Rusi so mu izkazali to zadnjo čast. Nikjer v hiši žive duše. Cela vas kakor izumrla, prazna, črna. V celem velikem obrezljudenem kraju, v črnotemni, gluhi noči, med molčecimi gorami in dolinami leži sredi med šestimi ruskimi cerkvenimi svečami ogrski častnik. Njegova gola sablja je položena čez njegove prsi.

Živ zakopan in rešen.

Neki ranjenec z južnega bojišča nam pripoveduje sledeče: Ob neki priliki se je zgodilo, da smo celi dan ležali in počivali, ako se to more imenovati počitek na mokrih tleh in mrazu, v strelskem jarku. Ker ni bilo ta dan nobenega boja in streljanja, so postali fantje korajžni, pa so pričeli po dva in dva ležti na nezavarovan travnik, da se malo pretegnejo in z gibanjem ogrejejo, ker so bili že siti ležanja v jarkih. Tako se je tudi naš stotnik, močan Ličan, splazil iz svoje luknje in se pričel sprehajati po travniku, kakor da je na dvorišču domače vojašnice. Čez malo časa sta bila pri njem tudi poročnik in praporščak. Kadili so in se pogovarjali in postajali. Med tem je prišel naš bataljonski trobentač — gospod pihač — kakor so ga fantje imenovali, da naznani nekaj našemu stotniku. Trobentač se dobro ne izreče besed »ponižno javljam«, ko nekaj zažvižga z dobro nam znanim žvižgom in udari na zemljo dva koraka daleč od njh. Sovražni šrapnel je padel kakor strela iz jasnega neba. Zemlja se je zakadila. Od cele družbe, ki je bila pri stotniku, nismo videli iz jarka nobenega več. Že smo mislili, da je šrapnel vse skupaj raztrgal na kose. Nekaj fantov skoči iz jarkov in gre bližje, da bi zbrali vsaj ostanke tako strašno ponesrečenih častnikov. Med tem pa nesreča ni bila tako velika. Fantje še niso dobro prišli do onega kraja in že so zagledali poročnika, kako ravno stoji in otepa v sebe zemljo, praporščak je tudi pokleknil in si brisal lice, a bataljonski trobentač je se-

zul čevljev, potlačil v njega gornji del trobente, da tako izpiha iz nje pesek, a da se ona ne oglasi. Samo stotnika nismo videli nikjer. Izginil je, kakor bi ga odnesel veter ali požrla zemlja. Ker ni bilo o njem nobenega sledu, so pričeli fantje pregledovati in preiskavati vsled eksplozije šrapnela razrito zemljo. In glej! Bataljonski trobentač zapazi naenkrat stotnikovo peto z ostrogo. Vsi skupaj so sedaj pričeli riti kakor krt po zemlji in čez par minut so odkopali našega junaškega stotnika in na veliko veselje so zapazili, da mu žila še bije. Nato so ga odnesli v njegovo luknjo, mu odpeli ovratnik ter dali malo vode in žganja. Kmalu je prišel stotnik k zavesti. »Nič, nič, fantje, omotilo me je, podrlo in zasulo, a sedaj je vse dobro!« je rekel stotnik in si pogladil svoje velike brke. »A sedaj pa zopet vsak na svoj prostor, da ne bode zopet kakega presenečenja!« je zapovedal stotnik in obrnivši se proti poročniku rekel: »No, jaz morem v resnici reči, da sem bil živ zakopan.«

Rusi se dajo mirno ujeti.

Vojak A. J. od Sv. Križa na Murskem polju, je pisal svojim staršem sledeče pismo:

Nekaj od naših si je hodilo predvečeraj od ruskih vojakov krompirja »izposoditi«, imajo ga namreč od nas mnogo zakopanega. Pri tem so ujeli naši pet Rusov. Kakor se mi zdi, se namreč Rusi dajo ujeti. Kakor pravijo infanteristi, ki vsaki četrsti dan gredo na stražo, pridejo avstrijske in ruske patrolje zelo blizu skupaj in pri tem

Reims v ognju nemških granat.

Amsterdam, 3. januarja. Listu »Times« poroča neki očividec o obnovljenju obstreljevanja Reimsa: Novo obstreljevanje našega mesta se je pričelo 24. decembra in traja neprestano do danes. Ponoči delovanje nemške artiljerije nekoliko popusti, da se zgodaj zjutraj s podvojeno silo obnovi. Povprečno pade v Reims na dan po 200 granat. Mesto na več krajih gori. Prebivalstvo se čudovito hrabro obnaša. Sam sem videl tri gospe, ki so se živahno razgovarjale pri nekih vratih, ko je par metrov proč počila granata in razdejala tlak. Gospe so si čestitale, da so tako srečno ušle smrti in nadaljevale razgovor.

Šest novih angleških armad.

London, 3. januarja. (Kor. ur.) Reuter poroča: Sestavljenih je šest novih armad; vsaka ima po tri armadne zборе. Poveljniki bodo: Prvi armadi general Haig, pri drugi general Smith-Dorrien, pri tretji general Hunter, pri četrti Jan Hamilton, pri peti general Leslie-Rundle, pri šesti general Bruce Hamilton.

Angleške bojne sile: tri armade.

Rim, 3. januarja. Stotnik Cipollo poroča iz Peterburga: Angleška ima tri armade. Prva armada, pod poveljstvom Frencha, šteje 300.000 mož; izgube te armade bodo nadomestili s kolonijalnimi četami. Druga armada je namenjena za obrambo ožje domovine. Tretja, Kitchenjerjeva armada, šteje baje 10 armadnih zborov, vendar ji še precej manjka do nameravanega milijona.

Angleško zračno brodogojstvo.

Pariz, 2. januarja. (Kor. ur.) »Temps« priobčuje podatke o angleškem zračnem brodogojstvu povodnih letal, čegar organizacija je razmeroma nova, ker obstoji le malo mesecev. Šele ko se je bil Churchill pri mornariškem proračunu zavzel za zračno brodogojstvo, se je to začelo močno razvijati. Po »Tempsu« razpolaga Anglija danes s 103 letali, med njimi 62 povodnih letal, s 120 stalnimi letalci in 20 za to stroko posebno izvežbanimi častniki. Ob obali je napravljenih 5 postaj za povodna letala. Domneva se, da je imelo angleško zračno brodogojstvo koncem leta 180 častnikov in 1500 mož. Za samo izvežbanje letalcev se je izdalo 5 milijonov frankov, za gradnjo in vzdrževanje letal pa 9 milijonov.

Nemški letalci na Flanderskem.

Lyon, 2. januarja. (Kor. ur.) »Le Nouvelliste de Lyon« poroča iz Furnessa: Okraja Furness in Coudekerque sta veliko trpela zbog bomb, ki so jih metali nemški letalci. Mnogo ljudi je bilo poškodovanih, več ubitih. Bombe so bile napolnjene s šrapneljskimi krogli, ki so prebile zidovja in prodrle v hiše.

Francoski letalci nad neutrjenimi nemškimi kraji.

Berolin, 2. januarja. (Kor. ur.) Wolf-fov urad poroča: Dve sovražni letali sta včeraj preleteli nezavarovani kraj Lisdorf pri Saarlouisu v nezadovoljni višini in vrgli nekaj bomb. Nato sta izginili v smeri proti francoski meji.

se čisto mirno pogovarjajo. Naš vojak Rusu postreže s cigaretami, oni pa mu da rozeto raz kapo, ali pa gre kar z našimi v naš tabor.

Poročni prstan mu rešil življenje.

Vojak 2. bavarskega pešpolka, ki ima na Beneškem svojo obrt, se je priglasil za časa mobilizacije v Monakovem. Sedaj pripoveduje, kako si je rešil v neki bitki na čudežen način življenje. Bral je v časopisih, da z ozirom na dogodke v Belgiji ni dobro za vojake, da nosijo poročne prstane, ampak da jih naj rajše spravijo v žep. On je ta svet tudi upošteval in to je bila njegova sreča. Nekoč mu prileti krogla ravno v žep in to v prstan, ki se je ves zlomil, a on je zadobil le neznatne praske.

Knez Lobkowitz kot organist.

Praga, 3. januarja. »Venkov« priobčuje iz nekega ogrskega obmejnega kraja naslednje poročilo: Prvi božični praznik so nas poslali v vaško cerkev. Cerkev, moderna, električno razsvetljena zgradba je bila polna vojaštva od navadnega vojaka pa do najvišjih častnikov. Poročevalec je šel v spremstvu dr. Glücka na kor, da bi bolje videl. Lahko si je misliti, kako prijetno sta bila presečena, ko sta stopivša v cerkev zaslišala iz vojaških ust mile domače glasove. Še večje pa je bilo njuno presenečenje, ko sta dospela na kor. Orgljal ni nihče drugi nego bivši češki najvišji deželni maršal knez Lobkowitz, in sicer v resnici ne slabo. Po povzdigovanju je knezi organist intoniral slavnostni božični kor, ki so ga peli vojaki. To je bilo neizrečeno ljubko in domače. Koncem službe božje se je pela cesarska pesem. Med sv. mašo je nadporočnik knez Lobkowitz prejel sv. obhajilo. Ko smo po sv. maši prišli na svoja stanovanja, smo se po zaslugi prijateljev v domovini lahko obilo li.

Prepovedana razsvetljava v Lijonu.

Lijon, 3. januarja. Mestno zastopstvo je v soglasju z vojaškimi oblastmi prepovedalo razsvetljava po deveti uri zvečer.

Angleška se boji za obal.

London, 3. januarja. Policija v Ist Suffolku je prepovedala vse luči ob morski obali. Obrežne straže imajo povelje streljati na vsakega, ki bi dajal znamenja z lučjo.

Angleška obramba kanala.

Rotterdam, 3. januarja. Mesto Dover je določeno kot oporišče za novo angleško zračno brodogojstvo, ki ima namen čuvati kanal.

Francoska vozila z metalci svetlobe.

»Berliner Tageblatt« poroča iz Rima: V francoski armadi so po nekem pariškem poročilu uvedli nova dvokrilna vozila z zelo ostrimi metalci svetlobe.

Preoblečen nemški ogleduh prijet.

London, 2. januarja. (Priv.) »Times« poroča iz Gibraltara, da so v Algesirasu prijeli v Mavra preoblečenega Nemca, pri katerem so dobili važne listine. Baje je nemški ogleduh.

Francoska vojna pošta oropana.

Kelmorajn, 2. januarja. »Kölnische Zeitung« je zvedela: V Marzili so v neki kotlini v pristanišču našli več zavetkov s 500 do 600 pisem s poljske pošte. Tatovi so bili pisma odprli in tječaj vrgli. Med pismi so bila tudi priporočila.

Velik kanadski parnik z vojniki se je potopil.

Trst, 2. januarja. (Priv.) »Piccolo« poroča iz Newyorka, da je glasom vesti, ki je prispela tječaj iz Londona, velik kanadski parnik, ki je imel na krovu kanadskih čet, mnogo streliva in vojnega materiala, zadel ob irski obali na mino ter se potopil. Podrobnosti še niso znane.

Navodilo angleškega veleposlanika pri Vatikanu.

London, 2. januarja. (Kor. urad.) Instrukcija, ki jo je dobil sir Henry Howard kot veleposlanik pri Vatikanu, katera se sedaj razglša, vsebuje med drugim naročilo, naj sir Henry Howard sv. očetu čestita k izvolitvi ter mu naznani razne vzroke, ki so angleško vlado baje prisilili, da je posegla v sedanjo vojno, potem ko je porabila vsa sredstva za ohranitev miru.

»Banc de France« in francoski državni svet zopet v Parizu.

Amsterdam, 3. januarja. »Reuter« poroča iz Pariza, da se je »Banc de France« zopet vrnil v Pariz. Tudi francoski državni svet se je iz Bordeauxa vrnil v Pariz.

Kralj Albert.

Kodanj, 3. januarja. Listi poročajo iz Pariza: Belgijski kralj Albert je izjavil nekemu ameriškemu častniku, da po njegovem prepričanju ne bo trajalo dolgo, ko bo lahko na čelu svojih čet vkorakal v Bruselj. Kralj je pohvalil hrabrost svojih čet, katerim se je z mogočnim odporom pri Ypernu posrečilo, da sta Dunkirchen in Calais danes oteta.

Frankobrod, 3. januarja.

»Frankfurter Zeitung« poroča iz Stockholma: Vseučilišče v Moskvi je imenovalo belgijskega kralja Alberta za jurističnega častnega doktorja.

Potopljen nizozemski parnik.

London, 3. januarja. (Kor. ur.) Nizozemski parnik »Leersum« je zavezil na Severnem morju na mino in se je potopil. Kapitan potopljenega parnika poroča, da je v soboto zvečer videl, kako da se je potopil še neki drugi parnik.

Vojska s Srbi.**GENERAL FRANK VPOKOJEN.**

Dunaj, 3. januarja. »Armee-Verordnungsblatt« poroča: Cesar je vpokojil generala pehote Liborija viteza pl. Franka na njegovo lastno prošnjo iz zdravstvenih ozirov. Na lastno prošnjo sta vpokojena podmaršal Artur Przyborski in generalni major Rudolf pl. Bürkl. Nadalje je cesar poveril poveljniku 42. domobranske pehotne brigade, generalnemu majorju Alojziju Podhajsky, poveljstvo 21. domobranske pehotne divizije.

OSABNA SRBIJA.

Kodanj, 3. januarja. »Ruskoje Slovo« izve iz Peterburga, da je srbska vlada sporočila grški, da se odpove vojni pomoči, za katero so se vršila pogajanja. Po umaknitvi Avstrijcev iz Belgrada se nahaja srbska armada v položaju, ki ji omogoča, da iz lastne moči zadostno brani svojo deželo.

ANGLIJA HOČE POMAGATI SRBIJI?

Dunaj, »Reichspost« prinaša sledeče posebno poročilo: Ruska diplomacija se še vedno trudi, da osigura Srbiji pomožne čete. Moskovsko »Ruskoje Slovo« smatra za gotovo, da je ruska vlada prosila Anglijo, da pošlje Srbiji na razpolago tri ali

štiri indijske divizije. Te divizije bi se imele izkrcati pri Dubrovniku in prodirati proti Sarajevu.

RUSKI TRANSPORTI SRBIJI.

Iz Galaca se 29. m. m. poroča: Danes popoldne ob treh se je peljalo mimo našega pristanišča s topovi naložena ladja »Grof Ignatiev«. Ruska bojna ladja je spremljala večje število z orožjem, municijo in z vojniki naloženih ladij. Četrte ure pozneje se je peljala mimo ladja »Serbia«, ki je tudi vozila municijo za Srbijo.

400.000 UNIFORM, NAMENJENIH ZA SRBIJO, ZAPLENJENIH.

Basel, 3. januarja. (Kor. ur.) »Baseler Nachrichten« poročajo: Pri neki eksportni tvrdki v Turinu je bilo zaplenjenih 400.000 uniform, ki so bile namenjene za Srbijo. To se je izvršilo na podlagi prepovedi izvoza sukna.

PRESTOLONASLEDNIK ALEKSANDER PRI UJETNIKI.

Rim, 3. januarja. Listi poročajo iz Niša: Prestolonaslednik Aleksander je obiskal ujetne avstrijsko-ogrsko častnike in se je delj časa mudil med njimi.

NAŠA ZRAČNA VOZILA NAD ČRNOGORSKIMI MESTI.

»Novo Vreme« poroča, da so avstrijska zračna vozila metala istočasno bombe na Cetinje, Nikšić in na Bar. Črnogorci nameravajo zato kot protidredbo zopet obstreljevati Kotor in okolico.

Rim, 2. januarja. Glasom poročila s Cetinja sta se 28. decembra nad Barom pojavila dva avstrijska letalca, ki sta vrгла več bomb, katere pa baje niso napravile nobene škode.

SRBSKA VLADA POPRAVLJA.

Rotterdam, 3. januarja. Iz Niša poroča »Agence Havas«, da se uradno zaničava odpoklic srbskega poslanika v Peterburgu, Spalajkovića, ki se vedno uživa popolno zaupanje vlade.

Božičnica naših vojakov ob srbski meji.

Iz Višegrada ob Drini smo prejeli vojno pošto dopisnice naslednje vsebine: Na sv. večer krog pol 9. je gosp. poročnik Ranzinger iz Ljubljane zbral v podzemskem rovu svojo 1. stotnijo. Prizadeval si je mnogo, da bi nam, živčim daleč od naših družin, kolikor mogoče olepsal sveti večer. In posrečilo se mu je. Po kratkem nagovoru v nemškem in slovenskem jeziku, v katerem se je spominjal naših prestanih naporov in naporov, ki nas morda čakajo v bodočnosti, spominjal zlasti presvetlega cesarja in naše prisege ter končal s trikratnim živio Nj. Veličanstvu, — nas je, kolikor dopuščajo razmere, bogato obdaroval. Razdelilo se je perilo, nogovice, škatljice za duhan, pipe; vsak mož je dobil 35 svalčic in zavitek cigaretnega tobaka. Vsi smo bili prav veseli in zadovoljni in od srca hvaležni gospodu poročniku za njegov trud, rojakom v domovini pa za njihove darove. Vsem veselo novo leto! Jurij Bervar, Anton Pavlič, Martin Smergut.

Gibanje Italije.**ITALIJANSKE AKCIJE V TRIPOLISU.**

Rim, 2. januarja. Akcije, ki so se zadnji čas podvzele proti upornim rodovom v Tripolisu, so imele popoln uspeh. Čete, ki so se na avtomobilih poslale proti murzuškim rodovom, so pod poveljstvom polkovnika Mianija prodrle do Socne, ne da bi bile naletale na vstaški odpor. Pri Zinthanu je bila razkropljena četa Arabcev. Pri Kabao-Nalut so večji oddelki sovražnih rodov poizkušali napasti italijanske čete. Hud ogenj iz pušk jih je kmalu pregnal; na bojišču so pustili veliko mrtvih. Tudi pri Ghibiji se je opazilo zbiranje upornih Arabcev, ki so jih italijanske čete hitro pregnale; umaknili so se do Misde. Tudi na drugih točkah se vstašem ni posrečilo vztrajati. V prvih dneh januarja se uvedejo večje operacije, da se preženo vstaši.

RUSKA KRIZARICA GROZILA TRIPOLISU Z OBSTRELJEVANJEM.

Rotterdam, 3. januarja. Angleški listi poročajo sedaj, da je glasom poročila kapitana Omana, poveljnika severnoameriške krizarice »North Carolina«, neka ruska in ne ameriška krizarica pred kratkem grozila Tripolisu z obstreljevanjem.

POMOŠČENJE ZA VOJAŠKE BEGUNCE NA ITALJANSKEM.

Rim, 2. januarja. (Kor. urad.) Kralj je proglasil amnestijo za one, ki so se umaknili naboru, in sicer za kopno armado do letnika 1894., za mornarico pa do letnika 1893. Ravno tako je proglašena amnestija za one vojaške osebe, ki so pred 31. decembrom 1914. zakriville navadno begunstvo.

ITALIJANI V VALONI.

Rim, 3. januarja. Iz Valone poročajo tukajšnji listi: Italijanske čete so zasedle mesto in začele delati red. Predvsem se je organizirala upravna služba. Izdala se je prepoved za nošnje

orožja. Neki drug oklic poziva uporne elemente, da se vzdrže vsakega nasilnega dejanja. Iz Tirane došla poročila javljajo, da je Esad paša na čelu svojih čet še stopil v stik z vstaši. Baje se je vršilo že več pogajanj.

NOVOLETNI SPREJEMI NA ITALJANSKEM DVORU.

Rim, 2. januarja. (Kor. urad.) Kralj Viktor Emanuel je danes v Kvirinalu sprejel diplomatski zbor, katerega člani so mu po činovni starosti posamič voščili za novo leto. Nagovor predpisi za ceremonije na italijanskem dvoru ob tej priliki ne dopuščajo. Kraljice pri sprejemu ni bilo.

FRANCOSKO BRODOVOJE USTAVILO ITALIJANSKI POŠTNI PARNIK.

Frankobrod, 2. januarja. (Kor. urad.) »Frankfurter Zeitung« poroča iz Rima: Neki oddelek francoskega brodogojstva je med Sardinijo in Civita vecchia ustavil poštni parnik »Caprera«. Francozi so tri nemške rezerviste, inženirje elektrarne v San Sebastianu proglasili za vojne ujetnike. Francoski torpedni čoln »Lahire« jih je izkrcal.

Boji okoli Drača.

Rim, 3. januarja. »Giornale d' Italia« piše: Položaj v okolici Drača je postal resen, ker so se vstaši odločili, da bodo mesto zasedli. Danes po noči so došla italijanski vladni poročila, da je neposredna nevarnost za mesto izključena, ker ima Esad paša precej čet. Ponavlja se še enkrat, da ni verjeti v Draču in drugod razširjenim vestem, da bi se izkrcali italijanski mornarji. Te vesti odgovarjajo edinole upravičenemu strahu italijanske in drugih kolonij. Gotovo je samo, da je italijanska vlada odločena, da bo varovala tuje kolonije v Draču. V ta namen bo v slučaju, če bi vstaši Drač od blizu napadli, poslala eno prevozno ladjo na razpolago admiralu Padres.

Rim, 4. januarja. »Giornale d' Italia« poroča iz Drača: Bitka med četami Essad paše in med vstaši traja v okolici Drača z silovitostjo dalje. Izid je še negotov. Vstaši, katerih je veliko število, razpolagajo s številnim orožjem. Essad paša, ki je došel v Drač, da se posvetuje s člani senata, z zunanjimi zastopniki in drugimi notabli o boljši organizaciji odpora in brambe, bo takoj odšel na bojno črto, da se postavi na čelo zvestih čet. Položaj je čezdalej bolj resen. Bojna ladja »Sardegna« je še vedno tu. Njena navzočnost pomirja prebivalstvo in tuje kolonije, ki so v velikem strahu.

Rim, 4. januarja. (Kor. ur.) »Agenzia Stefani« objavlja zakasnelo brzojavko iz Drača z dne 2. t. m. zvečer, ki pravi: V prvem boju na višini Rašbul so se čete Essad paše umaknile. V Draču je proglašeno oblegovalno stanje.

ITALIJANSKA BOJNA LADJA PRED DRAČEM.

Rim, 2. januarja. (Kor. ur.) »Agenzia Stefani« objavlja: Kakor poroča »Tribuna«, je došla iz Valone pred Drač italijanska bojna ladja »Sardegna«. Italijanska naselbina jo je z veseljem zadoščanjem pozdravila. Govorice, ki trde, da nameravajo Italijani v Draču tako postopati, kakor so v Valoni, označuje »Tribuna« za fantastične.

Dnevne novice.

+ **Volitve v občinske zastope odložene.** Dunaj, 2. januarja. (Kor. urad.) Vsled obvezne aktivne vojaške službe ne more mnogo moških, ki so upravičeni, udeležiti se volitev v občinske zastope, izvrševati le svoje volilne pravice dokler so vpoklicani pod orožje, ker je s tem izključeno od volitev tako znatno število volilcev, bi to utegnilo vplivati na izid volitev ter povzročiti uspehe, ki bi nikakor ne odgovarjali pravi sestavi volilstva. Vrhutega pa aktivno službojoče vojaške osebe tudi nimajo pasivne volilne pravice, tako da bi mnogo občinskih odbornikov, ki so že delovali na polju občinske uprave, ne moglo biti iznova poklicanih na svoja prejšnja mesta. Ta položaj je vlado spodbudil, da je v soglasju z mnogimi tozadevnimi željami, ki so ji došle od prebivalstva samega, deželnim oblastvom, ki pridejo pri tem v poštev, poslala primerna navodila glede odložitve volitev v občinske zastope, ki bi se po določbah občinskih redov morala imele vršiti.

+ **Za rusinske begunce.** Božični letak za rusinske begunce bo šele ta teden dostisan in proti koncu tega tedna razposlan. Letak se tiska v Zagrebu; vsled različnih ovir se je tisk nepričakovano zakasnil.

+ **Svarilo pred veleizdajskimi letaki.** Budjevice, 3. januarja. Kakor v Pragi in drugih krajih je tudi tukajšnje okrajno glavarstvo izdalo razglas, v katerem svari pred veleizdajskimi letaki in opozarja, da se veleizdajstvo kaznuje s smrtjo in da se tudi občevarje z veleizdajci kot so krivda težko kaznuje.

+ Koliko beguncev je na Kranjskem. V »W. Kuryerju Polskem« piše g. Kazimierz Lagosz, da je do sedaj prišlo na Kranjsko nad 5000 izseljencev iz Galicije in nekoliko sto Dalmatincev. Podčrtati je treba, pravi omenjeni gospod, da na Kranjskem ni nikakih barak in da so vsi begunci naseljeni po boljših občinah. Ova-

+ Konferenca čeških katoliških strank. »Narodni Listy« poročajo: V Pragi je po božičnih praznikih zborovala zaupna konferenca voditeljev čeških katol. strank. Udeležili so se je med drugimi grof Adalbert Schönborn in poslanca dr. Hruha in dr. Šrámek. Razpravljali so poleg aktualnih vprašanj, ki so v zvezi z vojsko, osobito o vprašanju spojitve vseh čeških katoliških strank v veliko konservativno stranko z verskim programom.

— Sl. šolska vodstva prosimo, poskrbite, da bi mogli poljski in ukrajinski otroci hoditi v slovenske ljudske šole. V Krškem je poljska ljudska šola, po nekaterih drugih občinah hodijo galicijski malčki v slovenske šole. Po nekaterih krajih so pa begunci precej raztreseni, marsikje se za duševno izobrazbo te mladine ni še storilo nobenega koraka. Matere teh otrok so mi že večkrat tožile, da jim nimajo dati nikakega dela. Prepričan sem se, pa tudi na lastno uho, da so se ti Ukrajinci in Poljaki že zares dobro naučili slovensko. Razumejo skoro vse, pa tudi govore. Celo našega dialekta z nemškimi besedami so se priučili, naj bi jim dala šola vsaj lepo slovenščino. Ta in oni Ukrajinec mi je že rekel, da zna slovensko brati: ko sem ga vprašal, ali bi rad hodil v slovensko šolo, ni nič rekel, samo posmejal se mi je. Drugi zopet je rekel: »Samo knjige nam morajo dati!« Slovenska šola, daj jim slovenskih knjig, ne delaj razlike med našimi otroki in njimi, nič manj niso vredni, ko se vrnejo bodo znali tri slovenske jezike.

+ Kaj je s Sienkiewiczem? Poročali smo, da je ruska akademija znanosti izvolila Sienkiewicza za svojega člana. »Riječ« z dne 11. decembra 1914 pa piše tem povodom: »Sienkiewicz ni samo pesnik Poljakov, marveč pesnik vsega slovstva. Peterburška akademija je Sienkiewicza dvignila v vrste ruskih klasikov. V njegovih delih bo ljubezen do matere ruske zemlje in kar iz tega sledi, vseslovansko čuvstvo, še bolj kot dozdaj izraženo.«

+ Ženske v sovražni ogleduški službi. Uradno smo dobili: Javnost se opozarja, da uporablja sovražno inozemstvo pogosto za ogleduško službo na železnica brez spremstva potujoče, navidezno popolnoma nesumljive ženske. Take ogleduškinje, večkrat mlade, lepe in elegantno oblečene osebe, se pririnejo med vožnjo po železnici do vojaških krdel, poizkušajo doznati, od kod prihajajo in kam so namenjena, h katerim oddelkom spadajo in v koliko je nadomestno moštvo izurjeno, izkratka poizkušajo nabrati raznovrstne vojaške informacije, kojih izdaje zamore imeti za lastno vojsko najškodljivejša posledice. Poudarja se, da je podajanje katerih koli si bodi vojaških informacij nepoklicanim prepovedano, da se pred nepredvidnim govorjenjem vprico neznancev svari in da je brezpogojna dolžnost vsakega, naj bo vojak ali ne, sumljive osebe takoj ovaditi (poveljstvu železniške postaje, železniškemu osoblju, policijskim organom), oziroma tem osebam — če bi hotele pobegniti — beg zabraniti ter najbližji civilni ali vojaški oblasti izročiti.

— Ognjeno novo leto. — Tovarne nam zgoraj. Na novega leta dan je okrog štirih zjutraj nastal do sedaj še neznan način ognj v Špalekovi tovarni na Perovem pri Kamniku. Tovarna je izdelovala železnino, v zadnjem času je bilo že malo delavcev zaposlenih, sedaj so pa še ti ob kruh. Pri gasitvi so pomagali vojaki 97. pešpolka, nastanjeni sedaj v Kamniku, in kamniško gasilno društvo.

— Odlikovanje. V sobotnem poročilu se nam je v imena odlikovancev vrnila neljuba pomota. Najvišje pohvalno priznanje je dobil nadporočnik 17. pešpolka g. Rudolf Knez ne Kuc, kakor je bilo pomotoma stavljeno.

— Slike »Ilustriranega Glasnika« št. 19: Naši topničarji na Poljskem. — Ljubljanski rezervni brzojavni oddelek. — Velblodi prenašajo vojne potrebščine v turški tabor. — Zadnja usluga na bojišču. — Srbsko topništvo med umikanjem. — Naš prestolonaslednik v Pžemšlu. — Sv. Križ pri Trstu. — Burska predstraža. — Božičnica Sloven-ske krščanske socialne zveze. — Poljska legija v Karpatih. — Dr. Adam Heffer. — † Janez Jesenko. — † Poročnik Jos. Hudč. — † Desetnik Flor. Ver-nišek. — † Četovodja Ivan Petkovšek. — † Učitelj Valentin Lavbič. — † An-ton Verovšek. — Z južnega bojišča. —

Franc Trojar. — Vojna v Egiptu. — Avstrijski ranjenci pred dunajsko Se-cesijo.

— Iz seznama izgub št. 90. Poročnik Makovec Viljem, 27. polj. top. polk, 1. bat., ujet; dr. Schwab Franc, namestni asistenčni zdravnik, 40. pp., ranjen; Kriegl Franc, top-niška divizija, iz Maribora, ujet.

Smrt znanega skladatelja. Dunaj, 2. januarja. (Kor. urad.) Skladatelj Ka-rol Goldmark je danes popoldne 85 let star umrl.

— Stanje nalezljivih bolezni. Du-naj, 2. januarja. (Kor. urad.) Na Dunaju je bilo od konca oktobra do 31. decembra 1914 opazovanih skupaj 97 slu-čajev koza, med njimi 7 slučajev na vo-jakih, došlih s severnega bojišča, 90 pa na civilnih osebah; razuntega je bil 1 slučaj v Eisenergu, okraj Ljubno. To-rej se je zlasti na Dunaju obolenje na osepnicah, ki so se zanesle z bojišč, po-javilo v izredni meri. Ker varuje pred to kužno boleznijo le pravočasno cep-ljenje, naj bi se dal vsakdor, ki zadnjih 6 let ni bil cepljen, v lastno korist in v prid splošnosti cepiti oziroma ceplje-nje obnoviti.

— Požar v Košani. V Košani je na sv. Štefana dan zgorela ena hiša in dvoje gospodarskih poslopj s pritliklinami.

— Umrla je 28. m. m. v Moravčah gospa Ana Pirnat, rojena Resnik, v 72. letu starosti. Rajnica je mati gosp. profesorja Maksa Pirnata v Kranju.

— Nadporočnik Kastner umrl. Kra-kov, 3. januarja. »Nowa Reforma« poro-ča, da je v Krakovu zadela kap nadporo-čnika in šefa vojaškega ženiškega oddelka Evgena Kastner. Nadporočnik je umrl.

— Na južnem bojišču je padel rezervni poročnik dr. Andrej Sosič, odvet-niški kandidat v Trstu. Star je bil 32 let. — Padel je Mihael Ivanšek, poslo-vodja tvrdke Stermecki v Celju.

— Padel je na severnem bojišču arhi-tekt Franc Flohr, ki je zgradil mornarski kazino v Pulju.

— Hrvatsko katoliško akademsko društvo »Domačoj«. V vojski se nahaja 12 članov tega društva.

— Učiteljske izpjembe na šta-jerskem. Definitivna učiteljica v Lipni-ci Emilija Kastelic, je imenovana za nadučiteljico na šesterorazredni dekliški ljudski šoli istotam; provizorična učiteljica v Polensaku Angela Lebar je imenovana za definitivno učiteljico istotam; za definitivno učiteljico na ljudski šoli pri Sv. Lovrencu nad Mari-borom je imenovana Regina Gobec; službeni mesti sta menjala definitivna učiteljica na dekliški ljudski šoli v Tr-bovljah Eleonora Vodušek in definitivni učitelj pri Sv. Marjeti pri Rimskih Toplicah Karol Drogenik.

— Poroka pred usmrčenjem. Olomuc, 3. januarja. »Ostrauski Listy« poročajo, da je anarhist Knotek, ki je bil najprej obso-jen na vešala, potem pa pomiloščen k smrti s puško, izrazil željo, da bi se pred smrtjo poročil s svojo nevesto. Ta želja se mu je izpolnila ter se je poroka izvršila uro prej, nego je bil Knotek ustreljen.

Gospodična desetnik. Na dunaj-skem kolodvoru je pred nekaj dnevi vzbudila splošno pozornost deklica, ki je prišla z južnega bojišča. Deklica je bila v vojaški vojni bluzi in čepici na-sih vojakov. Bila je to 27 letna, na juž-nem bojišču splošno znana Marija Bog-narjeva. Na južnem bojišču je v bojni vrsti oskrbovala ranjene vojake in jih prepeljavala na obvezovališče. V sled velikih zaslug je dobila naslov in čast desetnik. Gospodična Bognarjeva je bila trikrat ranjena.

Ljubljanske novice.

lj Deželni glavar dr. Ivan Šuster-šič se je iz Opatije danes vrnil v Ljub-ljano. Danes zvečer se vrši seja dežel-nega odbora.

lj Transporti ranjencev. Na novega leta dan ob 6. uri zjutraj se je peljal skozi Ljubljano posebni vlak s 550 ranjenci v Breženc. V Ljubljani se je počivalo. Pet vojakov, med njimi enega častnika, so pre-peljali v ljubljansko bolnišnico; enega umr-lega vojaka pa v mrtvašnico garnizijske bolnišnice. Predvčeršnjim ob pol 1. uri popoldne se je pripeljal v Ljubljano iz De-brecina posebni vlak s 510 ranjenci s se-vernega bojišča. 118 mož, med njimi 18 težko ranjenih vojakov, so po železniškem tiru prepeljali v tukajšnjo c. in kr. garni-zijsko bolnišnico; ostale so pa prepeljali v belgijsko vojašnico. Transport sta vodila predsednik reševalnega društva Turk in finančni oficijal Jagodič.

lj Na južnem bojišču umrlega c. kr. zvestega pokojnikovega slugo, ki je pokoj-nika z bojišča nesel tri ure daleč. Zvesti praporščaka v rezervi g. Fr. Bahovca, sina obč. svetnika g. Bahovca so pokopali pre-toklo soboto popoldne na pokopališču pri Sv. Krištofu ob velikanski udeležbi občin-stva. Pri pogrebu je svirala godba 17. peš-polka. Ganljivo je bilo ob grobnici gledati

Hrvat je na krsto svojega gospoda položil priprost venec, ki je pričal o bogati lju-bezni in vdanosti. Vrlemu pokojniku blag spomin, njegovi neotolažljivi rodbini pa naše najiskrenejše sočutje.

lj Smrt med vojaki. Karel Deutsch-mann, pešec 17. pešp. — Lajos Magyar, pešec 38. pešpolka. — Fran Habermelner, rezervni poddesetnik gorsko-trenskega od-delka 3/14. — Josip Gabrovšek, pešec do-mobranskega pešpolka 27. — Angel Bre-zan, pešec trenskega oddelka 12/III/9. — Josip Baldauf, črnovojnik. — Andrej Ned-veczky, narednik 29. pešpolka.

lj Ogenj na Črnučah. Včeraj zvečer so bile po Ljubljani razširjene vesti, da je na Črnučah velik požar pri Rogovilcu. Ka-kor se nam danes poroča, je gorelo pri so-sedu. Pogorel je Dobračev pod. Ognje-gasci so ogenj hitro omejili ter preprečili, da se ni razširil.

lj Na šentjakobski šoli v Ljubljani so bili na Silvestrov večer pogoščeni vsi ran-jenci in strežniki s šunko, kruhom, peci-vo, z vinom, jabolk, s čajem ter obda-rovani s cigaretami in z razglednicami. Za to pogostitev so prispevale v prvi vrsti učenke šentjakobske šole, dalje učitelj-stvo te šole, deželni odbor kranjski, tvr-dke: Cerer, Držaj, Jerančič, Mencinger, Mi-helič, Nemetz, Novakovič, Praznik, Zalaz-nik in nekatere privatne osebe kakor: ge. Bayer, Boltar, Jerman, Jerše, Virant. Bodi izrečena tem potom vsem darovalkam in darovalcem iskrena hvala! Učenke šen-tjakobske šole so tudi neumorne v tem, da pletejo že od septembra meseca za naše vojake. Izdelale so že nad 500 kosov. Mla-dim našim delavkam srčna hvala!

lj Umrla je v Ljubljani: Ivan Reyer-schitz, finančne straže nadpaznik v pok., 94 let. — Henrik Kunstler, kovski po-močnik, 18 let. — Marija Bizjak, služki-nja, 28 let. — Rupert Dolanc, čevljarški pomočnik, 31 let.

lj Ljubljana je vsled vednega de-ževja tako narastla, da so pri izlivu Gra-daščice danes morali odpreti zatvornice.

Variationes, ta knjižica je začasno razprodana. Upamo pa, da nam bo mo-goče vsem gospodom, ki so jo prepozno naročili, še ta teden postreči. — Kato-liška Bukvarna.

Najnovejše o Japonski.

TEKMOVANJE AVSTRALCEV Z JAPONCI.

Melbourne, 2. januarja. (Reuterjevo poročilo.) Avstralcji so zasedli Bougain-ville, največji otok skupine Salomon, in so tam razvili angleško zastavo.

JAPONSKA DEMENTIRA.

Stockholm, 4. januarja. (Kor. ur.) Listi poročajo iz Tokia: Na merodaj-nem mestu se označujejo vse vesti, da bi se odposlale japonske čete na evrop-ska bojišča in da bi služili japonski častniki pri ruski artiljeriji na Polj-skem, kot napačne. Japonski častniki so samo kot vojaški atašeji navzoči pri ruski armadi. Japonska se je udeležila vojske, da izpolni svojo zavezniško dolžnost napram Angliji, ki ji je nalo-žilo edinele sodelovanje za interese na Daljnem vzhodu, ne pa na evropskih bojiščih. Japonske čete ne bodo služile za dnino v Evropi. Ker je sedaj Kiau-čau v japonskih rokah in nemške lad-je v Tihem in Atlantskem oceanu uni-čene oziroma razorožene, je vloga Ja-ponske v vojski izvršena. Japonska se-daj mirno in potrpežljivo čaka konca splošne vojske.

Razna poročila.

VPOKLIC REZERV V TRANSVAALU.

Pretorija, 2. januarja. Neki razglas vpoklicuje prvi in drugi razred nacionalne rezerve celega Transvaala, izvemši okraj Whit Watersrand in severozahodno Kap-landsko do nemške meje.

PET BURSkih VODITELJEV OBDOJE-NIH NA SMRT.

Rotterdam, 3. januarja. Skupno so ob-sodili pet burskih voditeljev na smrt, med njimi Sarela, Albertsa in Erasmusa. Ob-sodbe so baje že izvršili.

Turčija v vojski.

TURKI OSVOJILI ARDAGHAN.

Carigrad, 2. januarja. (Kor. ur.) Urad-no poročilo turškega glavnega stana izva-ja: Turške čete so zavzele včeraj Arda-ghan. Neki oddelek turških čet, ki ope-ri-ajo v ozemlju Čuruka, je zadel 28. dec., ko je operiral proti Ardaghanu, zahodno od mesta na ruske čete, ki jih je vršel na-zaj. Čete, ki so branile pod generalom Za-šenom Ardaghan, so šteje 3000 mož peš-cev, 1000 kozakov, 6 topov in 2 strojni puški. Zjutraj 29. decembra je turški odde-lek ne glede na sovražnikovo premoč ta-koj napadel dobro utrjene s topovi krite sovražnikove postojanke. Krvavi boj se je

končal proti večeru tako, da so pobegnili Rusi, ki so imeli velike izgube; turške iz-gube niso bile znatne. Predno so Rusi po-begnili, so zažgali velik del mesta, kakor tudi municijske in življenske zaloge. Turki so zaplenili veliko municije, vojnega ma-teriala in del trena. Pohvaliti se morajo prostovoljci, ki so se hrabro borili ob stra-ni Turkov. Tudi Perzi se s Turki bratsko skupaj bore.

Turške čete so skupno s perzijskimi rodovi 29. decembra pri Meyanauwabu, ki leži 50 km severovzhodno od Saučbu-laka, popolnoma premagale 4000 Rusov, ki so razpolagali z nad 10 topovi. Rusi so izgubili nad 200 mrtvih, veliko ranjencev, 6 topov, veliko pušk, streliva in vojnega materiala. V Erzerum vozijo ruske ujet-nike; 600 jih je že došlo v mesto.

TURKI NA KAVKAZU.

Carigrad, 3. januarja. (Kor. ur.) Neka zasebna brzojavka iz Išana izvaja: Prodi-ranje turških čet na Kavkazu je podobno osvojitveno izprevedu. Poleg Tavaskiera in Tiskerta so zasedle čete Zukule, kjer so jih slovesno sprejeli. Včeraj so poizku-šali kozaki napasti turške oddelke v oko-lici Pančurda, a so morali vsled hrabrega odpora turških čet pobegniti. Izgube so bile velike. Brzojavka pravi nadalje: Pri-srčnost, s katero sprejemajo prebivalci Kavkaza Turke, kaže, da bje Kavkazu osvobodilna ura.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 4. januarja. (Kor. urad.) Turški glavni stan poroča 3. t. m.: Kav-kaška armada nadaljuje svoje zmago-vito prodiranje. Del turške armade, ki je prodrli do Sarykamaša, je po ljuti bitki končno zmagal. Od 25. septembra so turške čete ujele več kot 2000 Rusov in zaplenile osem topov, 13 strojnih pušk, kakor tudi veliko množino muni-cije, vojnega materiala in živil. Turške čete so se polastile med Sarykamašem in Karsom dveh vojaških vlakov z vsem blagom in porušile to železniško progo. Turške čete, ki operirajo dalje proti severu, so dosegle nov uspeh. Turške od Tanškerta na rusko ozemlje prodirajoče čete so napadle nek ruski bataljon. Rusi so izubili 200 mrtvih in 400 ujetnikov. Rusi so bili razkroplje-ni. Ruska križarica »Askold« je hotela predvčeršnjem pri Jafi izkrcavati. Obrežna straža je pravočasno otvorila ogenj. Sovražnik se je moral umakniti. Na ruski strani je bilo ubitih več mož.

TURŠKI BRZOJAVNI URAD NA KAV-KAZU.

Carigrad, 4. januarja. Kor. ur.) Oto-manska poština in brzojavna uprava poro-ča, da se je v Olty na Kavkazu otvoril br-zojavni urad.

RUSI POŽGALI 40 TURŠKIH KRAJEV.

Carigrad, 4. januarja. (Kor. ur.) Do-pisni urad objavlja: Vali v Erzerumu po-roča, da so Rusi sedaj na svojem ropar-skem pohodu okoli 40 krajev, katere so prej zasedli, z ognjem uničili. Del moške-ga prebivalstva je pobit, ostale so odpelja-li kot vojne ujetnike v Rusijo.

POMEN TURŠKIH USPEHOV.

Carigrad, 4. januarja. (Kor. ur.) Novi uspehi na Kavkazu so velikega pomena, ker je sedaj prosta cesta proti Karsu.

TURŠKI DRŽAVNI ZBOR.

Carigrad, 3. januarja. (Kor. urad.) Vlada je predložila zbornici zakonski načrt, s katerim zahteva pooblastilo, da sme najeti predjem 5 milijonov funtov (približno 110 milijonov kron) po 6 odstotkov. Zbornica je sprejela za-konski načrt, s katerim se podaljša moratorij do 13. aprila 1915. Vlada je predložila zbornici zakonski načrt, po katerem so dolgovi pod orožjem se na-hajajočih oseb do konca vojske neizter-ljivi.

PRODİRANJE PROTI BATUMU.

Berlin, 3. januarja. »Vossische Ztg.« poroča iz Carigrada: Turki stoje sedaj od Batuma do province Kars na ruskih tleh.

PRODİRANJE AFGANCEV PROTI INDIJI?

Berlin, 3. januarja. Jutranji listi poro-čajo o splošnem prodiranju afganske ar-made proti Indiji. Afganske čete stoje pri Bardšadu. Afganska kavalerija je že v boju z angleškimi obmejnimi četami.

TANGER OGROŽEN.

Milan, 3. januarja. Madridski »Impar-cial« poroča, da vstaški rodovi zopet groze Tangru.

DRUZI NA POMOČ TURKOM.

Carigrad, 3. januarja. (Kor. urad.) Iz Damaska se poroča: Voditelj Druzov, Emir Said, je došel v mesto s 300 jezdec. Valiju je naznanil, da je pripravljenih 200 tisoč prostovoljcev njegovega rodu, da se podajo na bojišče.

NEZADOVOLJNOST V RUSKI ČRNO-MORSKI MORNARICI.

»Odeskija Novosti« poroča, da je ob-sodilo sodišče v Odesi 57 mornarjev v eno-

do desetletno prisilno delo, ker so razširjali revolucijske liste in govorili revolucijske govore.

RUSKI UJETNIKI V ERZERUMU.

Carigrad, 3. januarja. (Kor. urad.) V Erzerumu je došel danes drugi oddelek ruskih ujetnikov: 1 častnik in 650 mož.

Iz Bolgarije.

BOLGARIJA IN SRBIJA. — BOLGARIJA OSTANE NEVTRALNA.

Sofija, 2. decembra. (Kor. ur.) »Agence Telegraphique Bulgare« poroča: Ministrski predsednik in zunanji minister Radoslavov je ponovil včeraj pri razpravi o proračunu zunanjega ministrstva izjavo o nevtralnosti Bolgarije in je iznova zagotovil, da bo zasledovala dežela nasproti svojim sosedom svoje dosedanje stališče, dokler ne bodo bolgarske koristi izpostavljene nevarnosti.

Sofija, 3. januarja. (Kor. ur.) »Agence Telegraphique Bulgare« poroča: Oklic srbskega prestolonaslednika, ki jamči Macedoncem ustavne svobode, je ogorčil vse politične kroge in prebivalstvo ne glede na stranke. Večina listov zahteva, naj zasede bolgarska armada Macedonijo.

Sofija, 3. januarja. (Kor. ur.) O oklicu srbskega prestolonaslednika piše »Kambana«: Iz oklica se zrcali duša Srbov, ki slovesno izjavljajo, da hočejo iz Macedonije ustvariti srbsko deželo. Je-li zdaj naši slavofili umevajo, da se more Macedonija vzeti Srbom le z ognjem in z mečem? Oklic srbskega prestolonaslednika je oklic na bolgarsko ljudstvo, da naj si ne ustvarja nikakih iluzij o ruskih in o srbskih načrtih. Macedonija se more osvojiti le, če se Srbija popolnoma razbije.

ODGODITEV OBČINSKIH VOLITEV V BOLGARIJI.

Sofija, 3. januarja. »Agence Telegraphique Bulgare« poroča: Vlada je sklenila odgoditi mestne in okrožne volitve, ki bi se imele vršiti januarja in februarja.

Nemški podmorski čoln potopil angleško bojno ladjo.

Berlin, 3. januarja. Uradno se poroča: Dne 1. januarja ob 3. uri zjutraj je nek naš podmorski čoln, kakor nam poroča potom brezžičnega brzojava, v angleškem kanalu nedaleč od Plymoutha s torpednim strelom potopil angleško linijsko ladjo »Formidable«. Čoln so rušilci zasledovali, pa ne potikovali.

Namestnik načelnika admiralnega štaba pl. Behnke.

London, 3. januarja. (Kor. ur.) Reuter poroča: Število od posadke ladje »Formidable« rešenih znaša 201, ker so našli pri Lyme Regis še en čoln, v katerem je bilo okoli 40 rešenih. Neki rešeni mornar pripoveduje: V petek zjutraj je na visokem morju nenadoma nastala silna eksplozija. Takoj je udrla voda v ladjo. Ognji so ugasnili in kurjači so prišli na krov. K sreči niso eksplodirale zaloge. Ko sem prišel na krov, se je ladja že močno nagnila proti krmilu. Spustili so čolne. En čoln se je potopil, dva so z veliko težavo spravili v morje. Odpeljali smo se s čolnom. Tri četrt ure pozneje se je ladja potopila. Do zadnjega se je čula parna piščal. Videli smo kapitana do konca stati na svojem mestu in dajati znamenja. Ostal je pri delu, dokler se ni ladja preobrnila in potopila.

Juanšikaj hodoči cesar Kitajske.

London, 3. januarja. »Daily Telegraph« poroča iz Pekinga: Juanšikaj je prodrl z zakonom, ki mu zagotavlja do smrtne predsedništvo in daje pravico, da izvoli naslednika.

Revolucija v Paragvaju?

Buenos Aires, 2. decembra. (Kor. ur.) »La Prensa« priobčuje brzojavko iz ob-

št. 23.753.

Razglas.

Pobiranje pasjega davka za leto 1915. se bode pričelo z 2. dnem januarja 1915. Ta davek je plačati v okrožju ljubljanskega mesta od vsakega psa, izvzemši od psov, kateri so za varstvo osamljenih posestev neobhodno potrebni.

Lastniki psov naj si preskrbe za to leto veljavnih pasjih znamk najkasneje do dne 20. februarja 1915 pri mestni blagajnici proti plačilu

8 kron za komad.

Z ozirom na § 14 izvršilne naredbe o pobiranju pasjega davka se opozarjajo lastniki psov, naj pravočasno vplačajo takso, ker bode polovil konjač od 20. februarja nadalje vse one pse, kateri se dobe na ulicah brez veljavnih znamk.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 30. decembra 1914.

meinega mesta Formosa, glasom katere je v Paragvaju izbruhnila revolucija. Ustane se je začel z uporom nekega artiljerijskega polka. Predsednik je ujet.

Zahvala.

O priliki britke izgube ljubljene soproga, strica in svaka, gospoda

Ignacija Zoreta

se tem potom najiskrenejše zahvaljujem vsem, ki so ga spremili k zadnjem počitku, kakor tudi darovalcem krasnih vencev, ter ga priporočam v molitev in blag spomin.

Črni potok, 31. decembra 1914.

Marija Zore,
soproga.

3

Dr. Démetér Bleiweis - Trsteniški

strokovni zdravnik za notranje bolezni in za bolezni v nosu in vratu

zopet ordinira.

Kongresni trg šte. 15. 3-5 popoldne.

Gritznerjevi šivalni stroji

za domačo uporabo in obrt
so najbolj praktična in časa primerna

darila!

Tovarna v Durlachu, Nemčija.

Edina zaloga šivalnih strojev

Josip Petelinc

Ljubljana

Sv. Petra nasip 7,

(za vodo),

polen gostilne »Fajntor«.

10 letna garancija!

Izurienega mlekarja

sprejme takoj mlekarska in sirarska
zadruška logaška. Dotične prošnje je vlo-
žiti na načelnništvo v Dol. Logatcu.

Sprejme se takoj

PEROVSKI VAJENEC

pri Jak. Kavčič v Spod. Šiški šte. 2.

Srečno in veselo novo leto 1915!

želim vsem cenjenim gostom
domačinom in tujcem kakor
tudi vsem prijateljem in znan-
cem ter se jim priporočam
še v nadaljno naklonjenost
z odličnim spoštovanjem.

IVANA GRÖBNER

gostilničarka v Planini.

14 leten fant išče mesta

v boljši trgovini. Naslov pove uprav-
ništvo lista pod »A. K. 12.«

St. 1/pr.

Objava.

Ustrezaje § 29. odv. reda se objavlja, da so začetkom tega leta vpisani v tukajšnji imenik odvetnikov naslednji gospodje, in sicer s sedežem

V Ljubljani:

Dr. Ambrositsch Edvin,
» Azman Josip,
» Ezer Ferdinand,
» Frlan Fran,
» Frlan Josip,
» Kokali Alojzij,
» Krisper Valentin,
» Lovrenčič Ivan,
» Majaron Danilo,
» Novak Fran,
» Oblak Josip C.,
» Papež Fran,
» Pirc Makso,
» Poček Fran,
» Ravnihar Vladimir,
» Sajovic Josip,
» Schweitzer Viljem,
» Smola Albin,
» Stare Emil,
» Suyer Albin,
» Šusterski Ivan,
» Švigelj Anton,
» Tavčar Ivan,
» Tekavčič Fran,

Dr. Tominec Fran,

» Triller Karol,
» Vallentschag Otto,
» Vodusek Božidar,
» Wurzbach Maximilian,
» Edler v. Tannenberg,
» Wurzbach Arthur Edler
» v. Tannenberg,
» Zupanc Franc,
» Žirovnik Janko.

V Kamniku:

Dr. Kraut Alojzij.

V Kranju:

Dr. Černe Ferdo,
» Levec Anton,
» Sabothy Beno,
» Štepihar Valentin.

V Litiji:

Dr. Jamšek Janko.

V Radovljici:

Dr. Jane Ignacij,

Kobler Fran,
» Triller Mirko.

V Postojni:

Dr. Valjavec Pavel.

V Škofji Loki:

Dr. Jerala Franc.

V Novem mesiu:

Dr. Glohevnik Jožef,
» Malnerič Ignac,
» Slanc Karol,
» Schegula Jakob,
» Žitek Vladimir.

V Kočevju:

Dr. Rajh Stefan,
» Riebl Walter.

V Krškem:

Dr. Dimnik Ivan.

V Črnomlju:

Dr. Sturm Karol.

V Ljubljani, dne 2. januarja 1915.

Za odbor odvetniške zbornice kranjske:

Dr. Danilo Majaron l. r.,
predsednik.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočustvovanja, ki so nam došli povodom smrti našega iskreno ljubljenega soproga, sina in brata:

Frana Bahovca

c. kr. praporščaka v rez.

izrekamo vsem najiskrenejšo zahvalo.

16

Ljubljana, 4. januarja 1915.

Žalujoci ostali.

Slovenska dijaška zveza naznanja vsem tovarišem, prijateljem in znancom
žalostno vest, da je njen najboljši član

Ivan Žgur

cand. med. vet. predsednik slov. kat. akadem. društva »Danica«

23. decembra 1914 v rez. bolnici v Hadvanu na Ogrskem podlegel težkim ranam,
katere je dobil v bojih v Karpatih.

Blagi, pokojni tovariš je bil marljiv obiskovalec akademične Marijanske kon-
gregacije in bil je neizčrpno delavosti na polju naše organizacije.

Bodi Ti trajen spomin, dragi Ivan, in na svidenje nad zvezdami!

Za S. D. Z.: phil. Ivan Prijatelj,
predsednik.

13

Zahvala.

Za vse blage dokaze tolažilnega sočutja, ki so mi bili izraženi ob priliki smrti mojega ljubega očeta, gospoda

Jurija Klemenčič

izrekam tem potom svojo najsrčnejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujem preč. duhovščini, čč. oo. fran-
čiškanom, kakor tudi vsem drugim, ki so pokojnika spre-
mili v tako obilnem številu k zadnjemu počitku. Bog bodi
plačnik!

Kamnik, dne 3. januarja 1915.

Julija Schusterschitz, roj. Klemenčič,
hči.

Buri se še gibljejo.

Berlin, 3. januarja. Podpoveljnik Kemp generala Maritz je 22. decembra porazil pri Suidriftu vladne čete. — Reuterjev urad poroča o tem boju: Vladne čete so dobile povelje, da zavzamejo gotove postojanke in razposiljejo patrulje. Patrulje iz Kenharda so 22. decembra jutraj odšle v smeri proti Suidriftu in našle stik s sovražnikom. Vladne čete so bile končno, da se izognejo obkolitvi, prisiljene, da so se umaknile 3 do 4 milje. Pri umikanju je bilo 24 mož ujetih. Med tem je došel na pomoč kapitan Bronkhorst s 126 možmi. Nastal je hud boj. Maritz in Kemp sta ponovno poizkušala, da obkolita vladne čete, pa sta bila vselej odbita. Ko je napočil večer, so se Buri umaknili v Waterloo. Od vladnih čet je bil en mož mrtev, dva ranjena, 92 pa ujetih. Neki Maximov top, ki so ga poprej napravili neuporabnega, 80.000 patron, ena ambulanca in več praznih voz je zaplenjenih. (»Times« ne povedo, kdo je to zaplenil. Nizozemski listi dostavljajo, da so Angleži izgubili 92 ujetnikov in vojni material.)

Naši vojaški kolesarji na bojišču.

Na športnem polju v celi monarhiji dobro znane štiri kolesarske stotnije: Krmin — Gradiška — Tržič in Rovinj so se združile v kolesarski bataljon. Že 6. avgusta so s konjenico prekorčili rusko mejo in v malo dneh prodrli globoko v sovražnikovo deželo do K., v čegar neposredni bližini so 13., 14., in 15. avgusta prešli tudi svoj ognjeni krst. Še dalje proti severu do R. jih je vodila pot med neprestanimi boji, dokler niso upostavili zveze s prednjimi nemškimi četami. Nadaljna naloga je naše kolesarje v tridnevni vožnji privedla ob Visli do O., kjer so v skoro tritedenskih bojih z močnejšimi ruskimi silami hrabro vstrajali. Bojev ob Sanu so se skozi več dni udeleževali, dokler jih povelje ni poklicalo drugam.

Združeni večinoma s konjenico so vedno sodelovali v najtežjih poizvedovalnih podjetjih. Naj je bil dan ali noč, dež ali vihar, peščeno ali močvirno ozemlje — nič ni vrlih kolesarjev zadržalo v prodiranju. Kakor jih radi vidijo pri vseh naših četah, tako jih sovražijo kozaki. To je pa tudi razumljivo, saj je že v prvem boju ena sama stotinja z dvema strojnima puškama na odprtem polju in brez kritja v najhujšem ognju zadrževala več stotnij z artiljerijo skozi več ur, dokler svrha ni bila dosežena. Tekom nadaljnega časa je moralo še veliko stotnij in patrol z dragimi žrtvami izkusiti strelsko izbornost lovskih kolesarjev.

Med kolesarji so tačas med drugimi najboljši dunajski kolesarji: Rammer, Meschar, Peresson, Jellinek, Topfer, Grill itd. ter Gradčani Kofler, Littenburger, Findler, Krennwallner, Meixner, Wolf in drugi.

Nezaben po ostal vsem kolesarjem 29. november. V sovražnikovi deželi je armadni poveljnik po globoko segajočem govoru, ki je izzvenel v navdušenem živoklice cesarju, razdelil kolesarskemu bataljonu nič manj kot 33 hrabrostnih svetinj. Pač najboljši dokaz za pred sovražnikom izkazano hrabrost in visoko sposobnost tega mladega orožja tekmo dosežanje vojne.

Ob tej vzvišeni slavnosti so na trgu v ruskem mestecu doneli v krasno zimsko jutro jasni glasovi generalne koračnice iz srebrnega roga, za katerega se je na letošnjih vojaških dirkah v Ljubljani vršila vroča tekma. Bataljon je defilirail pred armadnim poveljnikom, ki je ponovno izrazil svoje zadovoljstvo in se z mesta odpeljal na nove naloge in ako Bog da, tudi k novim vojnim uspehom. In kakor srebrni rog kopalovih lovcev užge vihar navdušenja, ravno tako učinkuje srebrni kolesarski rog na mladi bataljon, ki se je v vojni tako vro obnesel, kadar zadoni signal: »Kolesarji naprej!« in se na stotine treniranih in žilavih kolesarjev požene na kolo, da se s smrt prezirajočim pogumom vržejo proti sovražniku.

Ranjenci v ognju.

Ivan Šerbinek priobčuje v »Slov. Gospodarju«:

V jutranjem mraku že vidim na obeh straneh zaporedne vrste Rusov v toliki množini, kot bi razdrli velik mravljinec. Začnemo streljati ali ni izdalo nič; če smo Avstriji sprožili 10 pušk, priletelo je nazaj 100 ruskih krogel. Rusi se približajo na 100 korakov, ko nam zmanjka streliva. Rusi so to takoj zapazili ter se pripravili na splošen naskok. Kaj sedaj storiti? Tudi mi nasadimo bajonete ter se pripravimo prodati svoje življenje kolikor mogoče drago za milo nam domovino. Že stojimo le še kakih 80—100 korakov drug druge-

mu nasproti, kažoč si brušena bodala, ko pride povelje: »Iz jarkov ven in nazaj!« Nes pametno bi bilo, se ustavljati več kot 20 kratni ruski premoči. To bi pomenjalo toliko, kot samoumor. A sedaj se je začel za nas še le pravi pekel. Frčale so ruske svinčenke kot gosta toča za nami. Dočim smo imeli poprej v jarkih le male izgube, jih je sedaj, ko smo se morali pokazati na prostem popadala dobra tretjina. Marsikateri moj prijatelj-tovariš je, zadet od krogel, klical: »Jezus! Marija! Pomagajte prijatelji!« Ali kdo bi mu mogel pomagati v tem divjem teku, ko je moral vsak sam biti zadovoljen, da je odnesel še živ svoje pete. Hiteli smo dobro uro nazaj kjer smo se zonet zbrali ter položili ranjence v neki hlev, kjer smo jih morali, se zapet umikajoč, zapustiti nemili usodi. Nismo še bili do 700 korakov od onega hleva, ko so že udarjali vanj šrapneli. Nedo dolgo in že je bil hlev s ranjenci v ognju. Kaj se je zgodilo z ubogimi našimi ranjenci, si lahko predstavljate, dragi bralec, sam.

Vojska in menihi na Sv. Bernardu.

Tudi na gorske višave Sv. Bernarda se zasledujejo sledi vojske. Pojavljajo se seveda v mirnih podobah: došel je oddelek švicarskih vojakov, da straži mejo. »Leipziger Neueste Nachrichten« opisujejo delovanje v zasneženih gorah po nekem pismu tako-le:

Znano ti je, kako gostoljubni da so menihi. Prvi svoj smoter jim je pa lastno delo, priznati se mora, da se mora občudovati, kar store. Preskrbujejo celo svoje veliko gospodinjstvo, perilo in kuhinjo, hišo, vzgajajo pse, prepisujejo knjige, izdelujejo rezbarije in svete podobe, obiskujejo tolažec in preskrbujejo gorske kočice v svoji bližnji in daljni okolici. Delo v gospodinjstvu je razdeljeno le na nekatere posameznike. Njih delokrog je zelo obsežen. Menihi so večinoma Švicarji, Savojsci, a zastopane so med njimi tudi druge narodnosti. Poleg vzgoje bernhardincev so znani menihi najbolj po svoji samaritski službi nad tistimi, ki se izgube v gorah. Za nje in za planince, ki jih obiskujejo, je na razpolago za eno noč zelo dobro ležišče. Seveda sta obe hiši, za goste in za menihe, ločeni. V hospicu se nahaja bogati samostanski kinč, čudovito stara zbirka knjig in muzej, ki spominja na zgodovino samostana, na Napoleona in na druge znamenite goste samostana. Eno do dve uri na dan zapuste menihi hospice, na katerega so sicer navezani. Pozimi seveda se podajo menihi in novinci s smukači, ki jih sami izdelujejo, v gore, kjer iščejo take, ki se izgube. Igrajo harmonijo, gosli in piano. Razmerje med menihi in vojaki je zelo prijetno. Pomagajo jim, če le morejo, okrepčujejo jih z milimi besedami in z vinom. Čisto nič se pa ne zanimajo za vojaške stvari same kot take. Ob slabem vremenu zapro goro in prepovedo tudi vojakom hojo po nevarnih potih. Tudi malih zabav se skupno z vojaki udeležujejo.

Gospodarstvo.

— Povračilo vojnih dajatev in odškodnina. Zakona o mobilizaciji od 21. in 26. decembra 1912 urejata v paragrafi 32. in 33. povračila za dajatve priskrbljene po imenovanj postavi. Odškodnina se naj, če mogoče plača v gotovini. Če bi pa takojšnje plačilo ne bilo možno, se mora izvršena vojna dajatev s pismeno pobutnico potrditi. S to pobutnico more potem dajatelj, če ni že preje dobil plačila, svojo zahtevo uveljaviti. Vselej, kadar se ne da dognati obseg zahteve ali ne da takoj določiti povračilo oziroma odškodnina, se izvršena dajatev samo potrdi. Če bi se povračilo za kakšno vojno dajatev ali odškodnino za kak nastali kvar ne poravnala v zmislu § 32., ali če bi dajatelj z določenim povračilom oziroma z odškodnino ne bil zadovoljen, sme po § 33. svoje zahteve ustno ali pismeno naznaniti pri pristojnem županstvu, in sicer v 6 mesecih od dneva, ko se je razglasilo, da je prenehala dolžnost glede vojnih dajatev v zmislu § 2. O naznanitvi ali dokazovanju glede preskrbninskih zahtevkov, nadalje o pretresanju naznanil in o tozadevnih odločbah velja isto postopanje. Glede naznanjenih zahtevkov vršijo poizvedbe okrajni komisariji, ki jih je za posamezne politične okraje postaviti. Pretresati pa imajo podane slučaje deželne komisije, ki jih po popravi in pretresu z zapisnikom o svojem posvetovanju vred predložijo ministru za deželno brambo. Končno odloča komisija, sestavljena iz zastopnikov vojnega ministrstva, ministrstva za deželno brambo in finančnega ministrstva, ki se ji od slučaja do slučaja pritegnejo zastopniki udeležnih ministrstev.

— Cene za vojne dobave in tržne cene. Nekaj časa je vojno ministrstvo zahtevalo od občin dobavo žita za cene, ki so bile mnogo nižje od tržnih cen. Tako bi se dobavljali meterski stot pšenice po 31 K, ovsu po 19 K, dočim so bile za veletrgo rži po 22 K, ječmena po 19 K 50 vin. in

vino določene cene pšenici na 40 K 50 vin., rži 33 K 50 vin. in ječmenu na 29 K. Razumljivo je, da so se poljedelci v očigled veliki razliki med vojnimi in najvišjimi tržnimi cenami dobavam po zakonu o vojnih dajatvah kolikor mogoče odtegovali. Mnoge občine, ki so jim bila okrajna glavarstva ukazala dobave, so si skušale na ta način pomagati, da bi razliko med vojno in najvišjo tržno ceno poravnale s posebno občinsko vojno doklado. Višje oblasti pa vojne doklade niso dovolile, češ, da je protipostavna, in vsled tega so v mnogih občinah nastali prepiri med županom in ljudmi, ki bi morali vojne dobave izvršiti, a so se branili večje množine žita prodati po vojnih cenah. Sedaj sta se nižjeavstrijski kulturni svet in tamošnja kmečka zveza obrnila do vojnega ministrstva s prošnjo, naj bi vojna uprava svoje potreščine nakupovala po najvišjih tržnih cenah. Tej prošnji je ministrstvo ugodilo, tako da kmetovalci ne bodo trpeli nobene škode. Vojno ministrstvo bo razliko med vojno in najvišjo tržno ceno doplačalo tudi za prejšnje dobave. S tem se popravi škoda, ki bi jo trpelo naše kmetištvo in ki bi znašala samo v Avstriji 12 do 15 milijonov kron.

Slavnemu p. n. občinstvu priporočam svojo veliko zalogo

brinja in vina

Cene po dogovoru.

Ivan Gržinič, Kum p. Roč, Istra.

Žitna kava

v okusu in aromi kot bobova kava
5 kg platnena vrečica le K 4-50 franko
po povzetju. »Santosa« Kralj.
Vinohrady 1573. Zastopniki se sprejmejo. 3459

Sprejme se mizararski pomočnik kot predelavec

v trajno delo. Ponudbe s pričevali na knežokofjske žage zabojni oddelek v Vrbovcu p. Mozirje, Štajersko. 3491

Perl-kava

iz drobnih Soja-zrn, nadomestek za zrnato kavo 5 kg platnena vrečica K 5-50 po povzetju »Santosa« Kralj. Vinohrady 1573. Zastopniki se sprejmejo proti visoki proviziji.

Na najvišje povelje Hegovoga c. in kr. Apostolskega Veličanstva.

Izvanredna c. kr. državna loterija za vojnopreskrbninske namene.

Ta denarna loterija vsebuje 21.146 dobikov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobiček znaša 200.000 kron.

Srečkanje se vrši javno na Dunaju 28. januarja 1915.

Srečka stane 4 krone.

Srečke se dobe pri oddelku za dobrodelno loterijo na Dunaju III., Vordere Zollamstraße 5. V loterijskih kolektorah, tobačnih trafikah, davčah, postah, bračevnih in železniških uradih, menjalnicah itd. Igralni načrti za kupce zastoj. Srečke se pošiljajo poštne preste.

3429 10

Od general. ravateljstva državne loterije (oddelek za dobrodelno loterijo).

Kožuhovina za 30 odstotkov ceneja od 2. januarja 1915.

Kanin muf ali kolje prej K 5—, sedaj K 3-50, brabant ali mufon, muf ali kolje prej K 12— sedaj K 8-40, najmoderneje garniture muf in kolje iz najboljših kožuhovine, po znatno znižanih cenah, elegantna sealskin jopica prej K 150— sedaj K 105—, eleganten sealskin plašč prej K 300 sedaj K 220—, karakil paleto prej K 200— sedaj K 140—, pravi perzijski paleto prej K 1000 sedaj K 700—

Za gospode: Mikado z najboljšo kožuhovino (divja mačka ali sealskin) prej K 100— sedaj K 70—, mikado z dobro kožuhovino prej K 40—, sedaj K 28—, kožuh (Stadtpelz) prej K 160— sedaj K 112—.

Vsa druga konfekcija za dame in gospode radi inventure po okazijskih cenah.

Ljubljansko (prej angleško) skladišče oblek

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5-6.

Ovčjo volno

kdor jo ima na prodaj, naj jo ponudi

takoj

J. Grebelniku

Ljubljana - Mestni trg 22

nasproti lekarne Trnkoczy

Kupim vsako vrsto, tudi črno in ne-
očiščeno po brezkonkurenčni cen.
Posebno pa se plača lepo belo
oprano po najvišji cen, ki se zanjo
lahko nudi.

Večje stanovanje za pisarno

v Ljubljani, obstoječe iz več sob in pritlikin v prometnem toda mirnem delu mesta se išče za daljšo dobo let za maj 1915. Stanovanje naj se nahaja v parterju, in ima kolikor mogoče prost dohod iz ulice. Eventuelne potrebne predelave bi se izvršile po dogovoru. Ponudbe naj se naslove na upravništvo »Slovenca« pod števil. 3499.

zdravniško priporočeno kritvora e vino daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po pošt-nem povzetju K 4-80. Edina zaloga

Br. Novaković

veletrgovina vina, vermoutha, Marsale, Malage, konjaka, žganja itd.

Ljubljana. 2631